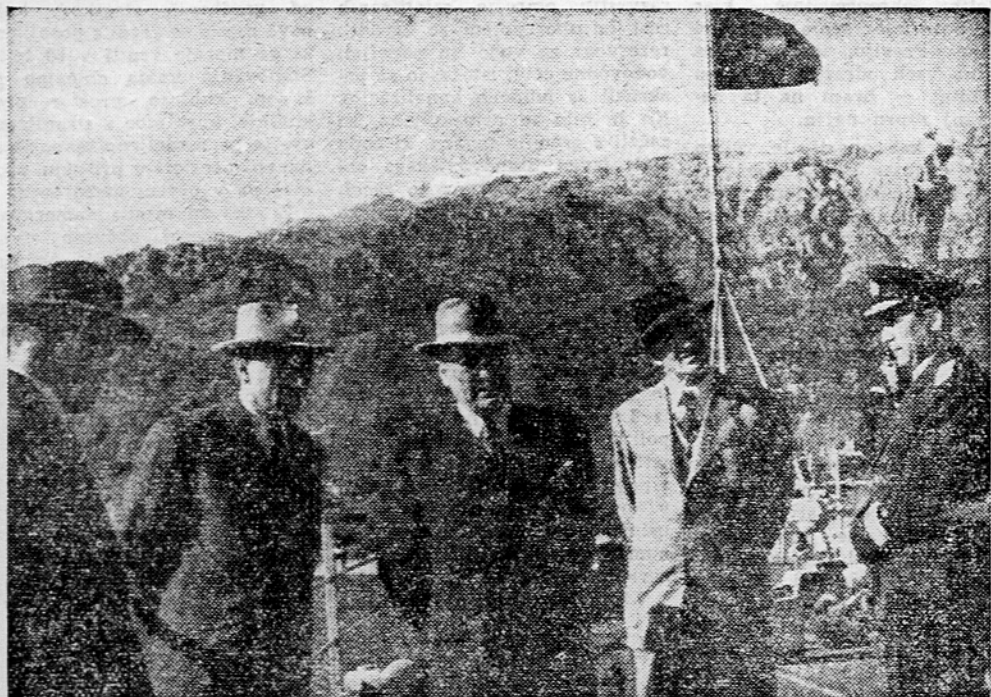

SLOVENSKI

Direktor: Rudi Jannuba — Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak — Tiska uskarna »Slovenskega poročevalca«
— Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 4, telefon 23-423 do 23-528 — Uprava: Ljubljana, Copova ul. 50-III, telefon 22-575 in 22-621 — Oglasi oddelček: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832 — Poštni predal 29 — Tek. račun NUB 601—T-163 — Mesečna naročnina 140 din

Poročevalec

Predsednik FLRJ maršal Tito na krovu vojne ladje »Galeb«, s katero potuje na obisk v Veliko Britanijo. Na krovu sta se od maršala Tita poslovila tovariši Aleksander Ranković in Djuro Pucar. Sčrni: Vojno ladjo »Galeb« so do Maltke spremljale enote jugoslovanske vojne mornarice, od Maltke do Velike Britanije in nazaj pa jo bodo spremljali britanski rušilci

PRVA POŠILJKA AMERIŠKIH REAKTIVNIH LETAL

Krepitev jugoslovanske armade je tudi krepitev vseh miroljubnih sil sveta

Pri slovesni izročitvi letal sta govorila veleposlanik ZDA g. Allen in državni sekretar za narodno obrambo FLRJ generalni polkovnik Ivan Gošnjak

Beograd, 10. marca. Jugoslovansko vojaško letalstvo je prevzelo danes ob 13. uri na vojaškem letališču v Barajnici prvo pošiljko ameriških reaktivnih letal po programu za medsebojno pomoč in obrambo. Pri slovesnosti so bili navzoči v imenu ZDA veleposlanik g. Allen, vodja oddelka za vojaško pomoč pri veleposlanstvu ZDA brigadni general Harmony, svetnik veleposlanstva g. Woodruff, g. Killen, vodja ekonomske misije, polkovnik Means, vojaški ataše, polkovnik Berry, letalski ataše, polkovnik Regan, podpolkovnik Meggice in drugi zastopniki ZDA v Jugoslaviji.

Od jugoslovanske strani so bili

navzoči državni sekretar za narodno obrambo generalni polkovnik Ivan Gošnjak z državnim podsekretarjem generalnim podpolkovnikom Otmarjem Kreačičem, veleposlanikom Josip Djerđićem, generalna podpolkovnika Milan Kuprošanin in Zdenko Ulepić, generalna majorja Milija Stanišić in Franc Poglajen ter več generalov in oficirjev JLA.

Navzoči so bili tudi letalski atašeji prijateljskih držav, zastopniki domačega in tujega tiska ter številni gosti.

Med slovesnostjo so piloti reaktivnih letal, ki so jih pripeljali, izvedli zelo uspešne vaje.

Ob izročitvi letal državnemu sekretarju za narodno obrambo generalnemu polkovniku Ivanu Gošnjaku je imel veleposlanik g. George Allen naslednji govor:

»V zgodovini človekovega osvajanja zračnega prostora je bilo malo pridobitev tako preprosti in toliko pomena, kot je hitrost, hitrejša od zvoka, ki jo je omogočil motor na reaktivni pogon.

Pomen današnjega dogodka za nas pa je predvsem v simbolu, ki ga prinašajo ta letala kot začetek dobav raznih tipov letal na raketni pogon iz Združenih držav v Jugoslavijo v okviru programa medsebojne obrambne pomoči. Kolikor bolj bo raslo

njihovo število, toliko bolj se bo večala obrambna moč Jugoslavije. Pomen tega dogodka bo razumljiv tudi vsak tisti, ki bi hotel oropati Jugoslavijo njene suverenosti in njene neodvisnosti.

Z drugimi besedami, ta letala na reaktivni pogon in vsa, ki bodo še prispela, so simbol čedalje večje neodvisnosti vsega svobodnega sveta. Hitrost teh letal jasno razodeva, da ima razdalja med ljudmi in narodi čedalje manjši pomen. Noben človek in noben narod ni več daleč od problemov in nevarnosti, upov in bojani drugih narodov in drugih ljudi v katerem koli delu svetovne skupnosti. Če bodo na eni polovici zemeljske krogle prospeh ali suša, mir ali agresija, svoboda ali suženstvo, se bo v današnjih pogojih vsak tak pojav neogibno odražal na blaginjo ljudi in narodov na drugi polovici sveta.

Prav v smislu tega načela so Združene države ameriške ustanovile program medsebojne varnosti, v čigar okviru dobiva Jugoslavija vojaško in ekonomsko pomoč v duhu prijateljstva in sodelovanja. Agresivnih groženj in pritiska na Jugoslavijo, prav tako pa tudi posledic zelo težke suše ZDA kot prijateljska sila niso mogle prezreti. Ta letala so potemtakem vidni simbol

bol pripravljenosti naših držav, da hočejo ohraniti mir. Naša vzajemna pripravljenost, zgraditi sile za obrambo miru, izražati prijateljske odnose, ki so se razvili med ameriški in jugoslovanskimi narodi. Vladi naših držav se zavedata dejstva, da se naša gospodarska in politična sistema temeljito razlikujeta, kar pa nas ni oviralo, da bi razumeli odgovornost, ki jo moramo nositi vsi za obstoj svobodnega sveta.

Ker bom v kratkem zapustil Jugoslavijo, bi rad izrazil zadovoljstvo, ki sem ga občutil, ko so se ti odnosi zboljševali, dokler sem bil tu. Dolžnost me vodi na drug zemeljski del, mnogo tisočev kilometrov oddaljen od Jugoslavije. Toda, kakor koli merimo to razdaljo, bodisi po letu letal na raketni pogon ali po čustvih v mojem srcu, nikoli ne bom imel vtisa, da sem daleč od hrabrih narodov Jugoslavije.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Seja predsedstva zveznega odbora Socialistične zveze

Beograd, 10. marca. V četrtek, 12. marca popoldne bo seja predsedstva zveznega odbora Socialistične zveze delovnih ljudi Jugoslavije. Na seji bodo obravnavali organizacijska in nekatera druga vprašanja Socialistične zveze delovnih ljudi.

Republiške volitve na Hrvaškem bodo ob koncu maja

Zagreb, 10. marca. Ker je Izvršni svet LR Hrvatske proučil zakonski predlog o volitvah ljudskih poslancev, pričakujejo, da bo zasedanje Sabora LR Hrvatske sklicano za prihodnji teden. Na tem zasedanju bodo sklepali o predlogu zakona o volitvah ljudskih poslancev in razpusitvi Sabora. Po dosedanjih informacijah bo Izvršni svet Hrvatske razpisal nato nove volitve v Sabor LR Hrvatske (republiški svet in zbor proizvajalcev). Rok za volitve še ni določen, pričakujejo pa, da bodo v zadnjem tednu meseca maja.

PREDSEDSTVO LJUDSKE SKUPŠČINE LRS SPOROČA, da je četrto izredno zasedanje Ljudske skupščine LRS preloženo od četrтка 12. t. m. na soboto 14. t. m. ob 10. uri

Letovanje inozemskih študentov ob našem morju

Zagreb, 10. marca. Za letošnje organizirajo ob našem morju letovanje študentov iz raznih držav, zlasti iz ZDA. Tako bodo letovali člani Unije socialistične mladinske internacionale v Rovinju in Istri. Mestni ljudski odbor jim je že določil kraj za taborjenje na Gladnem rtu, kjer je lep borov gozd ob morju. Inozemski študenti se bodo v tem taborišču izmenjavali vsake tri tedne v skupinah po 120 do 150.

Množično zborovanje mladine v Celju

Celje, 10. marca. Dopoldne so prispeli v Celje delegati celjskega mesta in okolice ter šolastniki okraj, ki so se udeležili V. kongresa Ljudske mladine Jugoslavije v Beogradu. Delegati je takoj po prihodu brezga vprašali na Titovem trgu pred Celjskim domom nad 1000 srednješolske mladine. V imenu prispelih mladincev je prvi spregovoril predsednik mestnega komiteja Ljudske mladine Slovenije tov. Seg, ki je zlasti orisal namen kongresa, njegovo delo in vzdušje, v katerem je potekal. Tov. Seg je med drugim tudi dejal, da je kongres potekel v znamenju bratstva in enotnosti

Prva uradna udeležba ZDA na jesenskem zagrebškem velesejmu

Na jasenskem velesejmu ki bo od 11. do 27. septembra v Zagrebu, se bodo ZDA prvič uradno udeležile razstave. Ameriške tvrdke so sodelovale na zagrebških sejnih po svojih zastopnikih, ki jih imajo v raznih državah Evrope.

Neki ameriški strokovnjak, ki je bil pred kratkim v Zagrebu, je proučil, kakšne so možnosti, da bi bila ameriška razstava čimbolj reprezentativna.

Med največjimi letošnjimi raz-

GENERALNA SKUPŠČINA OZN

Komisija OZN za združitev in obnovo Koreje ostane

New York, 10. marca (AFP): Politični odbor Generalne skupščine je včeraj zavrnil s 54 proti 5 glasovom sovjetski osnutek resolucije, po kateri naj bi odpravili komisijo OZN za združitev in obnovo Koreje. Sovjetski delegat Valerijan Zorin, ki je stavil ta predlog, je to utemeljil s tem, češ da komisija za združitev in obnovo Koreje ni pokazala, da je sposobna izpolniti naloge, ki ji je bila poverjena.

Politični odbor je zatem z enako večino sprejel resolucijo, ki poziva vlade, posebne institucije in mednarodne organizacije, naj prispevajo svoj delež

Narodno sobranje Makedonije sprejelo zakon o volitvah ljudskih poslancev

Skopje, 10. marca. Peto redno zasedanje Narodnega sobranja Makedonije je sprejelo predlog zakona o volitvah ljudskih poslancev narodnega sobranja Makedonije. Republiški svet bo imel 108, zbor proizvajalcev pa 76 ljudskih poslancev, od teh 43 iz industrije, 30 iz kmetijstva in 3 iz obrti.

Za 300.000 dolarjev čokolade za ZDA

Zagreb, 10. marca. Tovarna čokolade, keksov in bombonov Josip Kraš v Zagrebu je dosegla velik uspeh v mednarodni trgovini. Sklenila je pogodbo, da bo letos dobavila v ZDA za 300.000 dolarjev čokolade in čokoladnih bombonov. Razen tega pričakuje, da bo velike količine svojih izdelkov dobavila tudi v druge države, predvsem v Vel. Britanijo in Kanado.

vseh jugoslovanskih narodov ter v znamenju iskrenega sodelovanja jugoslovanske mladine z mladino vsega sveta. Ko je govornik opozoril zbrane mladince na nekatere misli s tega kongresa, je izrazil v imenu mladine mesta Celja pričanje, da bo leta z vztrajnim delom izpolnila vse naloge, ki jih je določil kongres.

Zbrane mladince je nato pozdravil predsednik okrajnega komiteja LMS 'za celjsko okolico' tov. Gradišnik, ki je celjske srednješolske pozval, naj sprejmejo sklepe V. kongresa LMJ kor osnovni kažipri pri bodočem delu. Celjski mladinci so oba govornika čisto prekinjali z navdušenimi vzkliki maršalu Titu, ZKJ in V. kongresu LMJ.

Njen razpust so predlagale samo delegacije sovjetskega bloka — V taboriščih držav sovjetskega bloka je še nad 3000 grških vojakov

k pomoči korejskemu narodu in obnovi Koreje.

Delegacije Danske, Nove Zelandije in Peruja so predložile političnemu odboru Generalne skupščine predmet resolucije, v katerem zahtevajo, da predsednik Generalne skupščine navede stike z vladiami držav, ki še vedno zadržujejo pripadnike grških oboroženih sil na svojem ozemlju, da bi čimprej dovolile repatriacijo. Po trditvi grške delegacije gre za 3000 grških vojakov, ki so raztreseni po taboriščih v Albaniji, Bolgariji, na Madžarskem, v Romuniji, Češkoslovaški, na Poljskem in v ZSSR.

Danes bo Generalna skupščina pregledala politiko generalnega sekretarja v ostavki Trygve Lieja glede oseba sekretariata. To vprašanje je prišlo na dnevni red Generalne skupščine, ker so ameriški parlamentarni in sodni organi napadli sekretariat, ko nekateri ameriški funkcionarji niso hoteli odgovoriti na vprašanje o svoji politični pripadnosti. Kot je znano, je Trygve Lie take funkcionarje sekretariata odpustil.

Kot podlaga za svojo politiko je vzel Trygve Lie priporočila treh ameriških pravnikov, ki so

dejali, da ima OZN posebno odgovornost glede ZDA in da potemtakem ne sme obdržati v svoji službi osebe, ki jih je ameriška vlada imenovala nevarne.

Med delegati, ki se protivijo tej pravni konceptiji, so zlasti delegati iz Evrope in Azije, ki so mnenja, da politika Trygve Lieja nasprotuje ideji o mednarodnem funkcionarju po Ustavni listini OZN.

Generalna skupščina se bo sešla ponovno jutri, ko bo razpravljala o resoluciji glede Koreje, ki jo je politični odbor sprejel s 55 proti 5 glasovom.

Evropska skupščina

Strasbourg, 10. marca. (AFP) Začasná evropska skupščina, ki proučuje ustanovitev evropske politične oblasti, je včeraj brez večjih sprememb sprejela nekatera važnejša določila osnutka ustave evropske skupnosti, ki se nanašajo na odnose te skupnosti s tujino. Pod predsedstvom Paula Henryja Spaaka so včeraj razpravljali o pristojnosti bodoče evropske skupnosti, zlasti o vključitvi premogovne in jeklarške skupnosti ter evropske obrambne skupnosti v okvir bodočega političnega telesa.

Slovo veleposlanika dr. Vilfana od Indije

New Delhi, 10. marca. (Tanjug) Dosedanji jugoslovanski veleposlanik v Indiji dr. Jože Vilfan je odpotoval danes z letalom iz New Delhija v domovino. Jugoslovanskega veleposlanika so spremlili na delhijsko letališče zastopniki indijske vlade, diplomatskega zbora in tiska ter vsi člani jugoslovanskega veleposlanstva.

Indijsko ministristvo za zunanje zadeve je priredilo sinoči na čast dr. Vilfanu slavnostno večerjo. V imenu ministristva se je od jugoslovanskega veleposlanika poslovil državni sekretar Tijabdjij, ki je poudaril zasluge dr. Vilfana za poglobitev prijateljstva med Indijo in Jugoslavijo. Časnik »Hindustan Times«, ki je blizu kongresni vladi, piše danes, da je izgnubil Delhi z odhodom dr. Vilfana priljubljenega zastopnika prijateljske države. Socialistično glasilo »Djanata« piše, da je pustil dr. Vilfan v Indiji mnogo novih prijateljev Jugoslavije. Tudi drugi časopisi objavili vest o odhodu.

Srbske žene na potovanju po Jugoslaviji

Zagreb, 10. marca. Sinoči je odpotovalo preko Ljubljane v Opatijo 1200 žena Srbije, ki so odšle v počastitev 8. marca na krožno potovanje po Jugoslaviji. Včeraj so si v Zagrebu ogledale razne tovarne in socialne ustanove, zvečer pa jim je bila prirejena v Narodnem gledališču komedija »Meteža« Petra Budaka. Pojutrnjem bodo odpotovale s parnikom iz Opatije v Dubrovnik.

Protest zaradi zločina madžarskih obmejnih stražarjev

Jugoslovanska nota madžarski vladi ugotavlja, da so madžarski obmejni stražarji v štirih mesecih zahrbtno napadli in ranili dve jugoslovanske graničarja

mu jugoslovanskemu obmejnemu stražniku Subotiču odškodnino, katere višina bo pozneje sporočena madžarski vladi.

Brazilski senat odklonil kulturno konvencijo s Španijo

Rio de Janeiro, 10. marca (Tanjug). Zunanje-politična komisija brazilskega senata je odklonila predlog, da se ratificira kulturna konvencija s Francovo Španijo. V diskusiji, ki se je razvila o tem v komisiji senata, so za odklonitev ratifikacije kot glavni razlog navedli razliko med demokratično ureditvijo Brazila in Francovim totalitarizmom. Poudarili so, da bi bila taka konvencija samo sredstvo za izvajanje fašistične propagande v Braziliji.

Nota poudarja, da je to že drugi primer zahrbtnega napada na jugoslovanske obmejne stražarje v manj kot štirih mesecih ter nov dokaz, da madžarska vlada nadaljuje sovražnost proti FLRJ. Državni sekretariat FLRJ opozarja madžarsko vlado, da so taki primeri sovražnosti soojeni ne le od OZN, temveč tudi od svetovnega javnega mnenja. Državni sekretariat zahteva od madžarske vlade, naj preneha s sovražnostmi in iz-zivanje ter da plača ranjene.

Obnovitev italijanskega pionirskega polka

Trst, 10. marca (Tanjug): V navzočnosti kršćansko-demokratskega predsednika tržaškega občinskega sveta Bartolija so v Vicenzi obnovili peti italijanski pionirski polk, ki je imel pod Mussolinijem svoj sedež v Trstu. Bartolijeva žena je v imenu skupnih čustev Trstac in italijanske vojske izročila v nedeljo novo zastavo poveljniku polka. Vojni zločinec maršal Graziani je ponovno pristopil k neofašističnemu italijanskemu socialnemu gibanju, iz katerega je pred kratkim izstopil. V današnjem sporočilu vodstva italijanskega socialnega gibanja obveščajo, da je Graziani skupaj z Valerijo Borghese sprejel častno predsedstvo stranke.

Poslovilni obisk veleposlanika ZDA

Beograd, 10. marca. Danes popoldne je podpredsednik zveznega izvršnega sveta Aleksandar Ranković sprejel na poslovilni obisk g. Georga Allena, veleposlanika ZDA.

Nadaljevanje fašističnih demonstracij v Italiji

Rim, 10. marca. Včeraj so bile v Rimu fašistične demonstracije proti Jugoslaviji. V demonstracijah je sodelovalo okrog 2000 študentov in srednješolskih dijakov, ki so protestirali proti sratentatu v Trstu. Demonstranti so se približali zunanjemu ministristvu in so korakali mimo ameriškega veleposlanstva. Policija v splošnem ni intervtila, vendar je bilo 20 študentov lažje ranjenih, 20 pa aretiranih.

Danes so se protijugoslovanske študentske demonstracije ponovile v Rimu, Milanu in Napolju. V Milanu so demonstranti vzklikali pred britanskim konzulatom. V Napolju je policija intervenirala. 20 študentov je bilo aretiranih, manjše število pa lažje ranjenih.

Francoski zunanji minister pojde v Ankaru in Atene

Pariz, 10. marca. (Tanjug) — Kakor se je zvedelo, bo francoski minister za zunanje zadeve Bidault prihodnji mesec obiskal Atene in Ankaru.

Načelnik generalnega štaba Jugoslovanske ljudske armade generalni polkovnik Peko Dapčević se posavlja od generalnega podpolkovnika Otmarja Kreačiča pred svojima potovanjem v ZDA

Boj za oblast v Perziji

Pomirjenje v glavnem mestu Teheranu je samo navidezno — Pred novimi spori med predsednikom vlade in predsednikom parlamenta

Teheran, 9. marca. V glavnem mestu Perzije ni več demonstracij, pomiritev pa je samo navidezna, ker se ni konec spora med šahom in predsednikom vlade in ker tudi voditelj prosovjetske stranke Tudeh in predsednik medžisa (parlament) Kashani še niso opustili svojih namenov. Nacionalna fronta predsednika vlade dr. Mosadika je še vedno v nekakšni

Perzijski šah Reza Pahlevi med svojimi dvorjani, preden je z balkona svoje palače demonstratno naznanil, da je odločil svoje povojanje v inozemstvo

pripravljenosti proti verski organizaciji »Borci Islama«, ki jo vodi Kashani, in proti Tudehu, ki je na videz Mosadika podpiral v njegovi borbi proti šahu in dvorjanom. Šah Reza Pahlevi je po želji Kashanija odložil svoje nameravane potovanje v inozemstvo. Kashani pa kot predsednik parlamenta še vedno ni izpolnil vseh zahtev predsednika vlade Mosadika. Da spor še ni poravnal, pričajo tudi mnoge aretacije raznih politikov in vojaških dostojanstvenikov, ki jih je odredil predsednik vlade in ki doslej še niso bile preklicane. Pri vsem sporu se tudi ni jasna vloga britansko-perzijskega petrolejskega konflikt, čeprav je jasno, da so v tem pogledu zelo različna naziranja mladejšega šaha, ki je dolgo študiral v inozemstvu, in 73-letnega predsednika vlade dr. Mosadika, ki je utemeljil svojo oblast na najmočnejšem odporu proti gospodarskemu in političnemu vplivu tujcev.

Kakor poroča agencija Reuters, sta se danes v parlamentu spet

Jošida o korejski vojni

Tokio, 10. marca (AFP): »Sodim, da bo oboroženi spopad na Koreji v kratkem končan, nečem pa povedati, zakaj verjem v to,« je izjavil včeraj v skupščini predsednik japonske vlade Sigeru Jošida. Predsednik Jošida je dal to izjavo v odgovor na vprašanje nekoga poslanca — desnega socialista med šestmestno proračunske komisije Spodnjega doma.

Razgovori v Parizu med turškimi in francoskimi državniki

Pariz, 10. marca (AFP): Danes so se začeli v Parizu razgovori med francoskimi in turškimi državniki o svetovnem položaju. Francoski in turški ministri zlasti zanimajo dogodki v Moskvi in njihove morebitne posledice. Razgovori se bodo gibali razen tega okrog dveh vprašanj: položaja na Balkanu in obrambe Srednjega vzhoda.

Glede prvega vprašanja bodo turški ministri obvestili Francijo o trojni pogodbi, podpisani v Ankari, nakar bodo proučili možnost, da bi se ta zveza okreplila in razširila. Glede obrambe Srednjega vzhoda bodo francoski in turški državniki proučili možnost za ustanovitev obrambnega sistema ob udeležbi Francije, Velike Britanije, ZDA in Turčije, povabljeni pa bodo tudi arabske države, naj se priključijo temu sistemu. Kot je znano, so arabske države do sedaj odklanjale pristop.

spiral predsednik vlade dr. Mosadik in predsednik parlamenta Kashani, ki je zahteval odstavitev dosedanjega poveljnika policijske straže v parlamentu. Mosadik je želel sicer ugoditi, sodijo pa, da s tem še ni konec spora med Mosadikom in Kashanim, ki se bo nadaljevala z novimi povi.

Pri vseh razburljivih dogodkih v Perziji v zadnjem času je jasno samo to, da se borijo za oblast predsednik vlade dr. Mosadik, predsednik parlamenta Kashani kot vodja panislamskega gibanja in stranka Tudeh po navodilih iz Moskve, ki se kakor zatrjujejo britanski in ameriški politični opazovalci, čedalje bolj zanimajo za Perzijo. Vsem tem ujem tekmovalcem v tem boju je v napoti perzijski šah, kar ne more ostati prikrito s tem, da je Kashani nedavno poslal na ulico svoje »borce

Razcep v italijanski socialnodemokratski levici

Rim, 10. marca (Tanjug): Po razcepu z direkto se je socialnodemokratska levica dokončno razdelila. Kakor poroča »Messaggero«, so poslanci Mandolfi, Zafagnini, Bellardi in drugi sklenili vrniti se v stranko, preden bodo vložene kandidatne liste direktije socialnodemokratske stranke. Neodločeni so še nekateri znani poslanci, ki so pred nekaj meseci nastopili proti politiki vodstva stranke in sodelovanju s poslanskimi demokracijami. Te skupine se ni posrečilo zbrati večjega števila članov in bo na volitvah nastopila verjetno skupno z neodvisnimi socialističnimi elementi, nekaj pa se jih bo priključilo Nennijevim socialistom.

Odškodnina Izraelu - velika dolžnost Nemčije in Nemcev

Značilna govora predstavnika vladojoče stranke v Zahodni Nemčiji in zveznega kanclerja dr. Adenauerja

Bonn, 10. marca. Preden so v zahodnonemškem zveznem parlamentu začeli razpravo o ratifikaciji odškodnin za Izrael, je po radiu govoril v imenu vladajoče stranke poslanec dr. Lemmer, ki je v svojem govoru poudarjal:

Vsi Nemci poznajo strašno škodo, ki jo je povzročilo nacistično preganjanje Židov. Umorjenih in umiranih Židov ni mogoče vrniti v življenje in tudi Židje, ki so med nacističnim preganjanjem zapustili svojo nemško domovino, se ne morejo vrniti. Ker je na tak način onemogočena poravnava materialne škode, se moramo zavzeti za moralno poravnavo. Pred nacistično oblastjo je bilo v Nemčiji nad 600.000 židovskih državljanih in od teh ji je ostalo leta 1945 samo še okoli 15.000. Iz Nemčije se jih je izselilo okoli 300.000, nad 190.000 pa jih je bilo uničenih. Umrlo jih je sicer nad 70.000, a mnogi od njih so se v obupu sami ubili. V Izraelu je nad 56.000 iz Nemčije izseljenih Židov in zaradi tega je danes Izrael za Žide vsega sveta simbol njihove narodnosti in zgodovine. Z odškodnino državi Izrael bo dala Nemčija zadoščenje Židom vsega sveta.

V svojem govoru je dr. Lemmer omenil tudi proteste Arabske lige proti nemški odškodnini Izraelu ter poudaril, da se Nemci sicer zavajajo tradicionalnega prijateljstva z arabskimi narodi, a da kljub temu pri izpolnjevanju svoje velike moralne dolžnosti za vračilo posredovanje ali celo pristop od vsake strani.

V zveznem parlamentu je kancler dr. Adenauer med drugim povedal, da odškodnina Nemčije in Nemcev glede reparacij Izraelu označil s poudarkom, da se mora nemški

Islam, da so demonstrirali zanj ter s to svojo demonstracijo tudi povzročili, da je šah odločil svoje nameravane potovanje v inozemstvo. Pristaši Tudeha pa so se v sporu s šahom držali navidezno z Mosadikom, s čimer pa so hoteli samo zaostri nered, da bi jih potem izkoristili v svoje namene. Zaveznanje Tudeha za Mosadika sploh ne more biti iskreno, ker je Mosadik že mnogokrat dokazal, da je nasprotnik sovjetske politike in da mu je vsekakor vpliv Kremļa še bolj zopr kot vsi drugi inozemski vplivi.

Misija Mednarodne banke za obnovo v Zahodni Nemčiji in Burmi

Pariz, 10. marca (Reuters). V kratkem bo prispela v Zahodno Nemčijo na povabilo bonnske vlade misija Mednarodne banke za obnovo in razvoj. Med svojim pet redovnih trajajočim obiskom bo proučevala splošne ekonomske probleme in zahodnonemške investicijske načrte. Druga bančna misija bo obiskala Burmo, kjer bo proučila ekonomski napredek te azijske države. To sta prvi misiji Mednarodne banke, ki bosta obiskali ti dve državi.

Potovanje generala Nagiba

Kairo, 10. marca (AFP): Iz zanesljivih virov se je zvedelo, da bo predsednik egiptovske vlade Nagib prihodnji teden odpotoval v Saudsko Arabijo na povabilo saudskega kralja. Pred Nagibovim odhodom bo obiskala Saudsko Arabijo tudi delegacija Arabske lige pod vodstvom generalnega sekretarja Abdel Halek Hasuna. Pričakujejo, da bo Nagib v razgovorih s saudskim kraljem Ibn Saudom podaril, da abdikacija Faruka nikakor ne bo preprečila nadaljnjega razvoja prijateljskih odnosov med obema državama.

Poročilo britanskega ministra za vojsko

New York, 10. marca (AFP): Britanski minister za vojsko Anthony Head je podal sinoci v Spodnjem domu predlog proračuna za vojni ministrstvo v proračunskem letu 1953/1954. Po tem predlogu bodo znali izdatki ministrstva za vojsko 581 milijonov funtov šterlingov. Britanska armada bo imela leta 1953/1954 skupno 554.000 vojakov, od katerih bo 334.000 mož služilo v Evropi. Head je poudaril, da bodo v britanski armadi uvedli najmodernejše orožje. To velja zlasti za protitankovsko in topniško orožje ter izkrcevalno opremo.

Novi sovjetski veleposlanik v Pekingu

Moskva, 10. marca. Kakor poroča uradna sovjetska časopisna agencija, je bil za novega sovjetskega veleposlanika v Pekingu imenovan Vasilij Kuznjecov, bivši predsednik sovjetskih sindikatov, ki je bil pred tremi dnevi imenovan za pomočnika ministra za zunanje zadeve. Agencija pripominja, da bo dosedajni sovjetski veleposlanik v Pekingu Panjušt in prevzel drugo dolžnost.

Imenovanje novega poveljnika francoske vojske v Indokini

Pariz, 10. marca (AFP): Kakor piše »Figaro«, bo bivši inspektor kolonialnih čet Jean Etienne Vally, ki je sedaj šef štaba v vrhovnem poveljstvu Atlantskega pakta, imenovan za vrhovnega poveljnika francoskih čet v Indokini.

Stevenson obiskal Japonsko

Tokio, 10. marca (AFP). Bivši kandidat demokratske stranke na predsedniških volitvah v ZDA Stevenson je prispel danes v Tokio. Sestal se bo z glavnimi zastopniki političnega in gospodarskega življenja Japonske. Iz Japonske bo Stevenson odpotoval na Korejo.

nje, ki je že v polnem razmahu v vseh deželah sovjetskega bloka, in Zahodna Nemčija se pridružuje svobodoljubnemu svetu na ta način, da čim prej izpolni vse svoje obveznosti, ki jih ima do Židov, proti katerim se je začela prejšnja gornja v imenu Nemčije in Nemcev, zvezna vlada upa, da bo odškodnina Izraelu prispevek k okretnosti duha splošne človeštva in vsekakor tudi, ki jo želijo in zahtevajo vsi svobodoljubni narodi sveta.

Prva pošiljka letal iz ZDA

(Nadaljevanje s 1. strani)

Odgovarjajoč na besede ameriškega veleposlanika, je generalni polkovnik Ivan Gošnjak dejal:

»Današnji dan je velik dogodek za jugoslovansko vojaško letalstvo in za oborožene sile naše države sploh. Oborožitev našega vojaškega letalstva z reaktivnimi letali je kvalitativni skok v njegovem razvoju. Ta kakovostna sprememba nam bo omogočila, da se bomo polagoma dvignili iz sedanjega zaostalosti v vojaški letalski tehniki ter gradili letalstvo v skladu z modernizacijo ostalih delov naše armade. Moderna in sodobna kopna vojska ne bi bila mogoča brez modernega letalstva, ki jo mora pri njenem delovanju štiti in podpirati.

Preusmeritev našega vojaškega letalstva na reaktivna letala bo prinesla ravnovesje v kakovosti oborožitve med našo armado in armadami satelitskih držav, ki meje na Jugoslavijo in ogrožajo njeno varnost in neodvisnost. Madžarska, Romunija in Bolgarija imajo že dle časa reaktivna letala sovjetske proizvodnje. Letala, ki smo jih prevzeli danes od vas, ter ostalo

orožje, ki ga prejemo od ZDA, so namenjeni izključno ohraniti miru in bodo porabljeni samo v ta namen. Krepitev jugoslovanske ljudske armade je hkrati krepitev tistih sil na svetu, ki žele mir in so se pripravljene zanj boriti.

Naša država daje tudi sama največje napore in žrtve, da bi okreplila svojo armado. Nad 20 odstotkov narodnega dohodka je določenih letos v ta namen. Toda vse to ni dovolj, zato nam je vojaška pomoč, ki jo prejemo od Združenih držav ameriških, dragocen prispevek za zaščito svobode in neodvisnosti naših narodov ter ohranitev miru na naših mejah.

Dovolite mi, gospod veleposlanik, da se tudi pri tej priložnosti zahvalim za pomoč, ki jo daje naša država jugoslovanski ljudski armadi. Zahvaljujem se tudi vam osebno, ki ste mnogo storili, da je prišlo do te pomoči in da se je razvila do takega obsega. Zahvalim naj se tudi g. generalu Harmonyju in njegovim oficirjem, ki delajo skupno z organi našega generalnega štaba pri obsežnih delih za planiranje in dobavo vojaškega materiala za našo državo.

Obisk v Veliki Britaniji

Kdor zjutraj pred deveto ali pa popoldne po petih opazuje londonski promet, lahko naredi več zaključkov. Najprej, da je ta delovni čas v marsičem vplival na način, kako žive Angleži: krepak zajtrk je bržkone potreben tistemu, ki se bo vrnil na obed šele proti večeru. Zato ima tudi vsako večje podjetje svojo menzo, kjer dobe uslužbenci in delavci hrano med popoldanskim enournim odmorom, mnogi pa se poslužujejo neštetih okrepčevalnic, kjer stojijo povzgoje svoje obložene kruhke. Pravijo, da se dobra tretjina vseh odraslih — razen gospodinj — hrani na ta nekoliko zopr način.

Drugo, kar opaziš, je veliko »preseljevanje« ljudi. Baje prevozijo londonska prometna sredstva vsak dan po 11 milijonov ljudi. Vso to množico premika z enega na drugi kraj več kot 7.600 enonadstropnih avtobusov, 1.700 trolejbusov, 718 tramvajev in čez 1000 vlakov podzemne železnice, ki razprostrta svoje predore tudi po 40 km iz londonskega središča, da posebej ne omenjamo običajnih vlakov, ki vozijo ljudi na delo iz bolj oddaljenih predmestij in okoliških mest. Kar je od preloma stoletja malovernemu občinstvu napovedal Wells, se je zgodilo: stroji so pregnali konja z londonskih cest. Vse dni, ki smo jih preživeli v Londonu, smo srečali samo tri konje: dva na straži pred Buckinghamsko palačo in samo enega, ki se je vprežen v voz plašno pomikal med reko avtomobilov.

Statistiki so zračnili, da porabi sleherni v Londonu zaposleni delavec oz. uslužbenec vsak dan povprečno 88 minut samo za prevoz od doma do delovnega mesta. Gospodinja pa porabi povprečno po 18 minut, da pride od svojega stanovanja do trgovine, kjer kupuje svoje potrebščine, in prav toliko nazaj. Ze samo te številke povedo precej jasno, kakšno je življenje v velenestu. Na drugi strani pa so Angleži dogodki iz druge svetovne vojne počutili, da ni primerno, če je industrija preveč osredotočena zgolj v nekaterih središčih in so se z vsami silami vrgli na hitro decentralizacijo industrije.

Se za Napoleonovih vojn je bila Britanija pretežno poljedelska država, toda ob začetku prve svetovne vojne je bila v Angliji že do kraja izvedena industrializacija. Ta prekrat v gospodarstvu pa ni potokeal na črto, pač pa na slepo srečo: skozi 150 let so nastajale tovarne brez slehernega nadzorstva, uničevale so najbolj plodno zemljo, kar danes hudo občuti vse prebivalstvo britanskega otoka; hiše in hišice so bile nesmotrno postavljene ob tovarnah, ta mešanica stanovanj in tovarn pa je ustvarjala nezdruvo okolje, zapletala prometne zveze in uničevala dobro kmetijsko zemljo. Današnje socialne težnje v Veliki Britaniji mečejo kritično luč na te mračne industrijske »džungle« s slabimi higienskimi pogoji, ki jih popotnik lahko še danes sreča v londonski okolici. Civilizacijski razvoj terja boljše hiše, lepše šole, vzorne trgovine, igrišča in vrtove; današnja Velika Britanija hoče več tovarn, več rudnikov, potrebuje več elektrarn, rezervoarjev, dobrih cest, letališč in tudi vojaških naprav...

Brž po koncu vojne — leta 1947 — so se v Angliji začeli baviti z obsežnim načrtom o gradnji novih mest, ki naj bi bila vzorna po arhitekturi, praktičnosti in higieni. Januarja 1951. je bilo ustanovljeno posebno ministrstvo za načrtovanje mest in podeželja, ki ima za glavno nalogo upravljanje in voditi gradnjo novih industrijskih naselij in zavarovanje »narodnih parkov«.

Glavno skrb so posvetili Londonu. V krogu s polmerom 40 km so našli 8 krajev, kjer naj zrastejo nova mesta.

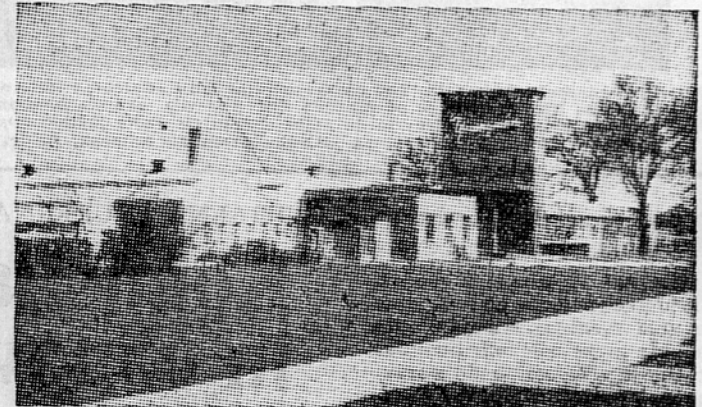
Obiskali smo Crawley, za katerega so bili načrti pripravljeni leta 1947, z delom pa so po

NOVA MESTA

dolgotrajni strokovni in javni razpravi začeli l. 1950. Stari prebivalci malega Crawleya so se upirali, kajti nove gradnje in novi priselci bi slej ko prej uničili domačo idilo majhnega podeželskega mesteca. Toda ne glede na to, so z delom začeli; najprej so se lotili prometnih zvez: po začrtanem načrtu so razvrstili omrežje asfaltiranih cest in ulic; potem so zgradili rezervoar za vodo in napeljali vodovodne cevi; istočasno so poskrbeli za odtočno kanalizacijo. Ko je bilo to pripravljeno, so začeli z gradnjo tovarn, ki bodo siale izven stanovanjskega območja, v isti sapi pa so začeli postavljati tudi stanovanjske hiše, ki naj sprejmejo nove delavce. Zgradili so moderne tovarniške dvorane, ne daleč od njih pa stojijo nove stanovanjske hiše. Podjetniki naj bi videli, kakšno bo novo mesto in kakšne so ugodnosti za razvoj industrije in naj bi se čim prej preselili iz Londona. Pravijo, da je ta politika uspešna. Sestnajst podjetij se je že odločilo za selitev s pogojem, da pripeljejo s stroji v novo mesto tudi delavce in uslužbence, kajti le-tim so namenjene nove stanovanjske zgradbe.

Videli smo, kako dokončujejo dolgotrajni strokovni in javni razpravi začeli l. 1950. Stari prebivalci malega Crawleya so se upirali, kajti nove gradnje in novi priselci bi slej ko prej uničili domačo idilo majhnega podeželskega mesteca. Toda ne glede na to, so z delom začeli; najprej so se lotili prometnih zvez: po začrtanem načrtu so razvrstili omrežje asfaltiranih cest in ulic; potem so zgradili rezervoar za vodo in napeljali vodovodne cevi; istočasno so poskrbeli za odtočno kanalizacijo. Ko je bilo to pripravljeno, so začeli z gradnjo tovarn, ki bodo siale izven stanovanjskega območja, v isti sapi pa so začeli postavljati tudi stanovanjske hiše, ki naj sprejmejo nove delavce. Zgradili so moderne tovarniške dvorane, ne daleč od njih pa stojijo nove stanovanjske hiše. Podjetniki naj bi videli, kakšno bo novo mesto in kakšne so ugodnosti za razvoj industrije in naj bi se čim prej preselili iz Londona. Pravijo, da je ta politika uspešna. Sestnajst podjetij se je že odločilo za selitev s pogojem, da pripeljejo s stroji v novo mesto tudi delavce in uslužbence, kajti le-tim so namenjene nove stanovanjske zgradbe.

Se nekaj je zanimivega v teh novih mestih: posebno skrb namreč posvečajo domovom za starce in domovom za otroke. Angleži doživljajo precejšnjo

Novo, svetle in zračne tovarne, ki so jih zgradili v Crawleyu, so se začele z delom. Industrijski del mesta leži na severu »novega mesta«, ločen od stanovanjskih okrajev. Pri gradnji novega mesta so arhitekti zavrgli pravilne geometrične oblike ulice so speljali v vijugah in jih prekrivali v različnih kotih, prav tako so na različne načine razvrstili hiše, tako da je pogled na novo mesto zelo živahen

gradnjo 12 tovarn, temelje za ostale 4 pa pripravljajo. Te tovarne bodo zaposlile 6.500 delavcev, ki se bodo vselili v nova stanovanja, čim bodo tovarne začele z delom. Novi Crawley bo razdeljen na več okrajev; vsak tak okraj bo enota zase; v takem okraju bo živelo po 5-6 tisoč ljudi; imeli bodo svoje trgovine, svoje šole, svoje cerkve, svoja javna poslopja in seveda tudi igrišča. Stari Crawley bo trgovsko središče novega mesta; tudi to središče bo imelo 5-6 tisoč prebivalcev. Načrt predvideva, da bo mesto do vseh podrobnosti zgotovljeno do l. 1963, vendar z možnostjo za nadaljni razvoj in za nove zgradbe in naselbine. Glede tovarn imajo dva načrta; prvi je splošen, drugi tip tovarne pa je tisti, ki ga gradijo podjetja sama. Podjetniki — tudi novi — dobijo koncesijo za 99 let, brž ko se odločijo začeti z delom v »novem mestu«.

Doslej so v Crawleyu zgradili 1500 hiš oz. stanovanj, v katerih že prebivajo novi naseljenci, ki so se radi umaknili iz prenaselejenega Londona. Otroci novih naselencev že imajo svojo šolo, medtem ko še eno šolo in gimnazijo šele gradijo. Arhitekti so imeli težave pri iskanju oblik za nova stanovanja. Izkazalo pa se je, da Angleži ne marajo stanovanjskih blokov in velikih stebrov s številnimi stanovanji, pač pa samostojno stanovanje, ki ga najraje kupijo in ga imajo potem za svojo last. Zato so tudi v Crawleyu postavili večinoma majhne enonadstropne hiše. Vendar na razliko niso pozabili: imajo namreč 30 različnih tipov in vsak si lahko izbere po svojem okusu. V vsako stanovanje je vhod neposredno s ceste, vrata pa so popleskana in raz-

starost. Baje je 11% vsega prebivalstva v Veliki Britaniji starejša od 65 let! Za te stare in onemogle gradijo posebna poslopja in posebne hišice. Najemninu plačujejo s svojo pokojnino, k čemur dodaja vlada precejšen del. Glavni namen vseh skupnih prostorov, hišnih vrtov, knjižnic, pa tudi bolnišnične službe je v tem, da bi se ti ljudje, ki so jim po dolgih letih dela opesale moči, ne počutili osamljene in zapostavljene. Udobnost in prijetno vzdušje v teh prebivališčih slej ko prej govori v prid britanski socialni službi.

Se prijetnejši je bil vtis pri otrokih. Vojne sirote, otroci, ki so jih brezvestni starši zapustili ali pa otroci, ki so jih staršem iz raznih (predvsem moralnih) vzrokov vzeli, niso razmešeni po zavodih, pač pa jih po osem do deset živ skupaj v večjem stanovanju. Zanje skrbi mlad zakonski par, ki jim nadomešča očeta in mater in tudi družinsko vzgojo. Otroci imajo svoje spalnice, kjer sta po dve postelji, svojo kopalnico, svojo sobo za igranje in za hišo seveda tudi travnat vrt. »Matja jim kuha, postrežnica pa ji pomaga pri pospravljanju in pranju. Zato dobijo zakonca svoje prostore v tem »otroškem stanovanju«, »matja pa še mesečno nagrado.

»Otroško stanovanje«, ki smo ga slučajno obiskali, je bilo lično, lepo urejeno, otroci posebno deček in deklica iz mešanega zakona med Angležinjo in Indijcem) zelo ljubki in živahni. Zdelo se nam je, kakor da se počutijo kot doma ali pa celo bolje kot — doma! Morda čutili tudi ti malčki prijetno vzdušje, ki ga dajejo z vrvti in tratami obdana lepa, čista in moderna — nova mesta...

D. SAVNIK

I VO PIRKOVIČ PO SLEDOVH RIMSKE VOLKULJE

Maršal Pétain sam je svoje račune plačal svoji domovini šele po končani vojni. Stari »cagoulard« je nemara prvi francoski »nesmrtnik«, ki je konec svojega življenja osramočen prebil v ječi.

Umor v Marseillu

»Napis, vsekane na vogalu ulice Canebière v Starem marsejskem pristanišču v spomin jugoslovanskemu kralju Aleksandru in francoskemu ministru Barthouju, umorjenima 9. oktobra 1934, govori le nekaj pobožnih besed za žrtvi, toda molči o tistih, ki so zločin naročili. Da so hudodelstvo storili hrvaški ustaši, je bilo znano, kako pa je bilo naročeno, prihaja na dan šele sedaj (1945), po preiskavah, ki jih vodi Visoki komisariat za kaznovanje fašističnih zločincev v procesu proti bivšemu podtajniku zunanjega ministrstva Fulviju Suvichu, bivšemu ministru Zenoniju Beniniju..., kraljevemu namestniku v Albaniji Francescu Jacomoniju in poslaniškemu svetniku Paulu Cortesu...«

Tako začenja neki italijanski novinar svoje poročilo o umoru v Marseillu.

Henri P. Pétain je bil leta 1929 izvoljen za člana Francoske Akademije in bil s tem prištel med narodne »nesmrtnike«.

Arturo Orvieto v velikem rimskem dnevniku »Il tempo« v za-

Paveličevi ustaši, ki so se jih kot nadležnih tujih beguncev spočetka povsod otepli, so našli gostilnubje v Italiji, kjer jim je Mussolini že leta 1931 postavil taboitorščje v Bovegno, v brescijski provinci. Svoj glavni stan je imel Ante Pavelič v Bresciji sami, kjer je osnoval tudi tiskarno in izdal list »Ustaša«. Med prvimi begunci je prišel v Bovegno Zvonko Pospišil, ki je bil pet let pozneje z Ivanom Raićem in Miom Kraljem pred francoskim sodiščem obsojen zavoljo umora v Marseillu na dosmrtno ječo. Iz Bovegna so ustaše preselili v Borgotaro v parmski pokrajini, kjer so domačinom dejali, da prihajajo »Bolgari«. Tu so jih oblekli v uniforme barve kaki in s črko U na kapah; častniki iz fašistične milice so jih urili v orožju, zlasti rabi ročnih bomb in peklenjskih strojev. V Jugoslavijo so začeli tihotapiti ustaško propagando, orožje, razstrelivo, denar in pošiljati tudi teroriste. Pavelič se je sedaj preselil v Toskano, v razkošno vilo, ki

čtetku decembra 1945. Snov za to poglavje povzemam v bistvu še po člankih:

A. T. »Responsabilità di Mussolini nell'uccisione di re Alessandro« v rimskem »Il tempo« od 21. jan. 1945;

Luigi Alessio, »L'assassinio di Alessandro di Jugoslavia« iz rimskega lista »Crimen« od 2. febr. 1945. »Crimen« je bil zavolj nekaterih neprijetnih razkritij o marsejskem atentatu v Rimu zaplenjen;

»Suvich, Roatta & C. davanti all'Alta Corte«, v rimskem dnevniku »Cosmopolita« od 13. jan. 1945;

John Gunther, »So sehe ich Europa«, Verlag Allert de Lange, Amsterdam, 1937;

»L'Illustration«, Pariz, 13 okt.—15. dec. 1934; razen tega so mi nekaj gradiva dala poročila, ki jih je s procesom proti generalu Roatti in soobtožencem v jan. in febr. 1945 prinašal italijanski dnevnik tisk;

Joseph Bornstein, »Politics by Murder«, »New York Herald Tribune«, poglavje o marsejskem atentatu, 3.—9. sept. 1952.

mu jo je podaril Mussolini. Od tam je prihajal v Borgotaro nadzirat taborišče in razvnetat ustaše z ognjevitimi govori.

Za zvezo z italijansko vlado je Pavelič služil uradnik rimskega zunanjega ministrstva Paolo Cortese, ki je dobival ukaze od Cianovega podtajnika Fulvija Suvicha, pa tudi od Mussolinija samega.

V Jugoslaviji so tisti čas pokali peklenjski stroji v sokolskih domovih, na železniških tirih, v vlakih, ki so prihajali z meja, v vojašnici 54. pehotnega polka v Splitu in drugod. Od leta 1929 so jih našli ducat. Sledi so vodile vselej v Italijo, pozneje tudi na Ogrsko.

Iz Borgotara so leta 1932 Paveličevi teroristi vdrli v Liko in napadli orožnike pri Gospiću. Le-ti so jih s pomočjo kmetov odbili in zasegli sedem zavojev razstreliva in nabojev italijanskega izdelka. Teroristi so zbežali v Zader, kjer je bilo neko drugo ustaško taborišče, in se od tam vrnili v Italijo. Vodil jih je strahovalec Andrija Artuković.

V decembru 1933 je kralj Aleksander obiskal Zagreb. Nekaj ur prej je kraljeva policija odkrila pripravljen atentat. Ustaške zarotnike, ki so prišli zopet iz Borgotara, so prišli v dramatičnih okoliščinah.

Sodni proces marca 1934 v Beogradu je svetu razkril vso povezanost ustaškega dela z Rimom in pokazal, da je Ante Pavelič »diktatorski gojenec« rimskega samoderžca. Italijanski tisk pa je dobil ukaz, naj o beograjskem procesu skrbno molči.

Nekoč drugič so nameravali ustaši iz Italije vreči v zrak neki železniški most v trenutku, ko bi se kralj Aleksander peljal čezenj.

Pismo inž. Borisa Pipana

Moj odgovor in moja vprašanja

Na izjave direktorja »Gradisa« vašemu dopisniku v zvezi z mojimi razgovorom z dopisnikom »Borbe« in s sklepom centralnega upravnega odbora Gradisa, prosim, da priobčite moje pripombe in vprašanja:

Tripombe in vprašanja bodo namreč šele pojasnila, ali so bile moje izjave dopisniku »Borbe« resnične ali ne. Dopisniku »Borbe« in če se ne motim tudi »Radio Ljubljani« je direktor »Gradisa« celo izjavil, da so moje izjave od prve do poslednje besede laž.

Z vprašanjem delavskega samoupravljanja v Gradisu se nisem bavil samo jaz, temveč celoten delovni kolektiv HC Vuzenica. To kar je zahtevala »Vuzenica« ni bila moja želja, temveč želja celotnega kolektiva, ki je vsa stvar podrobno razpravljali na mnogih drobnih sestankih in sestankih celotnega kolektiva. Vse to je tudi naš kolektiv na zadnjem sestanku spontano potrdil.

Na IX. rednem zasedanju Centralnega upravnega odbora dne 17. 12. 1952 pa je padla izjava: »da je to moja osebna želja ter da bi se moral (jaz) zavedati, da je to, kar sem danes, zame naredila skupnost in »Gradisa« sam in če se bom skupnosti zamermil, se zna zgoditi, da postane, nemore zopet navaden inženir kot prej, ko sem vodil gradnjo v Mariboru. Ponavljam, da je ta izjava padla ob razpravljanju o predlogu kolektiva Vuzenice o samoupravljanju. Dalje sledi izjava: »Tudi če bi vsi ekonomski pogoji govorili v sedanji situaciji in ožraju na Vuzenici, je nemogoče, da bi se osamosvojili« (zapisnik seje str. 9).

Folet teh izjav je bilo še mnogo drugih, ki pa v zapisniku niso vse zabeležene, med drugim tudi ta, da hočem postati »kralj na Dravici«. Najhuji izpadi proti meni pa so bili v resolucijah, kjer se mi je očitalo, da hočem postati direktor, odnosno, da mi je »Gradisa« preozek za doseg moje kariere.

Na te resolucije je odgovorila »Delavska enotnost«, če se ne motim, pod naslovom »Čemu naj služijo take resolucije«.

S tem mislim, da je osvetljena moja trditve v »Borbi«, da je diskusija o Gradisovem samoupravljanju krenila s prave poti.

Na V. redni seji centralnega delavskega sveta 28. 11. 52 je bil sprejet sklep (str. 14 zapisnika), da delavski svet sprejme predlog upravnega odbora o kompetencah organov delavskega upravljanja. Ta predlog pravi pod št. 6, da delavski svet gradbišč razdeljuje oni del akumulacije, ki ga dodeli centralni delavski svet v edini v prosti razpolaganje. Za leto 1953 se določa, da znaša 25% ustvarjenega dobička. K osnutku tarifnega pravilnika za leto 1953 je »Vuzenica« predlagala, da se dobiček deli v razmerju 60 : 40, kar se pač ni strinjalo z 5% sklepom delavskega sveta z dne 28. 11. 1952. Tudi gradbišče Ravne je zahtevalo delitev dobička v razmerju 55 : 45. Torej, ne samo Vuzenica! Predlog Vuzenice je bil brez debate na seji upravnega odbora z dne 21. 2. t. l. odbit. V predlog tarifnega pravilnika za leto 1953 pa niso bili vnešeni niti sklepi delavskega sveta z dne 28. 11. 1952.

Vprašam tov. direktorja, ali ni bila njegova dolžnost, da opozori na to komisijo, ki je sestavljala osnutek, odnosno, da opozori upravni odbor, da mora upoštevati že sprejete sklepe delavskega sveta?

Na seji »upravnega odbora 21. 2. t. l. je tovariš direktor izjavil, da je zopet samo Vuzenica zahtevala del akumulacije za prosto razpolaganje. Ko je bil opozorjen, da so to zahtevali tudi v Ravnah, je dejal, da so svoj predlog umaknili odnosno spreminili.

Vprašam, kako to, da ni prisotni član upravnega odbora, zastopnik gradbišča Ravne, o tem ničesar vedel? Kako to, da o tem še danes ne vedo delavci,

niti člani upravnega odbora gradbišča v Ravnah?

Na svoji seji 28. 11. 52 je centralni delavski svet sprejel tudi sklep, da pride v tarifni pravilnik za leto 1953 določba, da delavski svet edini odločajo o prevzemu novih del v okviru obstoječe kapacitete edine.

Vprašam, zakaj tudi to ni vnešeno v osnutek tarifnega pravilnika za leto 1953?

Ali na podlagi vsega tega ne dobi človek vtis, da je vse to neke vrste dušenje odpora proti centralističnemu vodstvu? Tako sem namreč izjavil dopisniku »Borbe«.

Bilo bi mnogo bolj koristno končati diskusijo o odnosih centralnega vodstva do velikih gradbišč, sem izjavil dopisniku »Borbe«. In to zaradi tega, ker je naš delavski svet dolžan pojasniti celotnemu kolektivu, kako je končala razprava o delavskem samoupravljanju, ne pa ga puščati v nejasnosti. Na povabilo predsednika našega upravnega odbora, da prisostvuje sestanku našega kolektiva ter pojasni odnos obrazloži, v čem je naše stališče nepravilno, se predsednik centralnega upravnega odbora nista odzvala.

V anketi so se vsi delovni kolektivi »Gradisa« izjavili za čim večjo samostojnost. Poročilo centralnega upravnega odbora vsem gradbiščem in samostojnim edinicam z dne 11. 11. 1952 pod št. 149 pravi namreč dobesedno: »Vz vseh poročil izhaja težnja, naj dobi gradbišča čim večjo samostojnost in upravljanje gradbišča neodvisno od centralne odnosno od direktorja.« Torej le ni Vuzenica zopet edina, ki ne želi centralističnega upravljanja!

V pogovoru z dopisnikom »Borbe« sem omenil tudi, da je gradbišče Sostanj prvotno predlagalo še večjo centralizacijo. Na vprašanje dopisnika, kaj mislim, zakaj je gradbišče Sostanj zavzelo tako stališče, sem mu pač povedal svoje misli, in sicer, verjetno zaradi tega, ker je ta kolektiv živel v negotovosti zaradi kreditov za leto 1953.

Tovariš direktor pa hoče v svoji izjavi vašemu dopisniku prikazati to stvar tako, kot da sem trdil obratno. S tem, kar je povedal, je le nekako potrdil moje mnenje.

Tovariš direktor je izjavil, da so bili na seji dne 9. januarja t. l. razčistični odnosi med menoj in direktorjo. Sično izjavo je podal »Radio Ljubljana« tudi predsednik delavskega sveta tov. Rakef s pripombo, da so se medsebojni odnosi v zadnjih dveh mesecih značno izboljšali.

Na seji dne 9. januarja t. l. smo razčistili nekaj nepravilnosti v odnosih med gradbiščem in direktorjo (in ne med mano in direktorjo). Iz zapisnika te seje je razvidno, da so bile napake na eni in na drugi strani. (izjava tov. Movrina, zapisnik str. 7).

Iz tega zapisnika je tudi jasno razvidno, da ni mogoče iztočeviti delavskega upravljanja z odnosi do direktorje. (str. 4 zapisnika). Tovariš direktor je izjavil na tej seji: »To, kar se tiče upravljanja, je stvar bodoče konference. Danes pa govorimo samo o odnosih in je čas, da stvar rešimo in da se prijateljsko pomenimo.« (stran 7 zapisnika).

Vprašam, kaj je bilo povod za mojo premestitev če ne članek v »Borbi«? Ali ni sam predsednik delavskega sveta v radiu priznal, da so se odnosi v zadnjih dveh mesecih izboljšali? Kako je mogoče na podlagi tega še trditi, da sklep o premestitvi nima nobenega opravka s člankom v »Borbi« ali z razpravljanjem inž. Pipana o delavskem samoupravljanju v gradbeništvu, kot je to dejal tov. direktor vašemu dopisniku.

Ali me mogoče ni tov. direktor zaradi članka v »Borbi« telefonsko iz Zelenice poklical v Ljubljano? Ali mi mogoče v Ljubljani ni dejal, da ima natega pisarjenja po časopisih že dovolj itd.

Hotel bi zastaviti še nekaj vprašanj.

V mariborskem »Večeru« je izšel 14. februarja t. l. članek preko cele strani pod naslovom »Človek in kolektiv«.

V njem je pisano o Gradisu kot podjetju. V ostalem je tudi rečeno, da je »Gradisa« na demokratski način rešil vprašanje samoupravljanja. Vsaka edinica ima svoj tarifni pravilnik, edinica razpolaga z 25% ustvarjenega dobička itd.

Vprašam tu tovariša direktorja, zakaj ni zahteval, odnosno zagovarjal pred upravnim odborom, da pride res vse to v tarifni pravilnik za leto 1953.

Verjetno me odgovoril, da on ne more zato, kar piše dopisnik »Večeru« — Golob —, kot je meni dejal pri zadnjem obisku v Ljubljani. Toda ta dopisnik Golob je dobil te podatke na direktorji v Ljubljani, njegov članek je direktorja korigiral in ta članek je tudi direktorja plačala »Večeru« kot inšerat na celi strani.

Vprašam, kaj bodo delovni kolektivi »Gradisa« rekli, ko bodo zvedeli za takšno trošenje denarja? Kaj bo rekel centralni upravni odbor na to?

Nehote se mi vsiljuje mnenje, da je bil ta članek napisan le zaradi nekaj vrstic pod naslovom: »Vsemu naključno... in zato tudi ni čudno, da so »Gradisovci« odklonili težnje nekaterih posameznikov po osamosvojitvi posameznih gradbišč, po razbijanju kolektiva itd.«

Na vse ostale žaljivke, ki so jih iznesli na moj račun tov. direktor, predsednik delavskega sveta Rakef in predsednik upravnega odbora Triller, ne bom odgovarjal, ker menim, da tak način izražanja misli ne more prispevati k pravilni rešitvi delavskega samoupravljanja v gradbeništvu.

Ing. Pipan Boris

Demokratskičnost delavskega upravljanja pri Gradisu v besedah in dejanjih

Ko pišemo o delavskem samoupravljanju v velikem podjetju »Gradisa«, ki ima 16 gradbišč in obratov v nekaj tisoč delavci v Sloveniji ter izven nje, moramo nujno omeniti članek inž. Pavla Zaverja »Neke misli o delavskem upravljanju v gradbeništvu«, objavljen v Slov. poročevalcu lani 28. septembra.

V njem je toliko podatkov o delavskem upravljanju v podjetju Gradisa, da bi bilo podrobno, ki vladata tu že delj časa, da dodajki okoli premestitve inž. Pipana v gradbišče Sostanj, ki so ga »Gradisovci« pravzaprav niso posebno presenetljivi.

Iz tega celostanskega članka povzemamo nekatere ugotovitve in zaključke. »Aparat direktorije (Gradisa)« kaže delavskemu svetu in upravnemu odboru kakor tudi sindikalnim predstavnikom pri Gradisu. Dalje:

»Za prvi mi je bilo razdeljenih enotam Gradisa 1,3 milijona dinarjev nagrade. Niti delavski svet niti upravni odbor podjetja nista o tem sklepala. In to je žalostna stvar. Naj se upravljanje izvaja neposredno na kraju proizvodnje, kjer se ustvarjajo družbeni produkti, ne pa iz nekega birokratskega centra, ki se izhaja iz stališča, da centrala zadrži le one kompetence, katere ji poverijo enote (gradbišča) obratov ter se prelomi z dosedanjim birokratskim aparatom. Naloga je, da direktorja upravnega odbora, ki so v kateri pravici naj se prepuste navzdol osnovnim (sestavnim) enotam. Nosilci in organizatorji teke delovne osnovne in posredne organizacije in sindikalne podružnice...«

O »istosti delavskega upravljanja pri Gradisu« priča med drugim to, da je upravljanje v letu 1952 bilo dobro, kar je bilo, če ne še bolj centralistično-birokratsko in dušeno. (Omeniti je vredno, da po članku inž. Zaverja niso bili nobeni posredni diskusiji, niti niso skušali ovreči njegovih trditve). Na predloge iz Vuzenice odgovarjajo danes v ljubljanski centrali s premestitvijo kolektivom posameznih gradbišč iz Zelenice v Ljubljano, kar je večkratno stopnjo akumulacije v korist skupnosti, da ne omenimo podrobneje nedemokratskeosti v diskusiji okoli delitve dobička med centralo in gradbiščem.

Člani centralnega upravnega odbora Gradisa (11 po številu) so prešli za delo v lanskem letu vsak po 15.000 din, kljub temu, da predvidevajo, da bi po letu 1953, ko bodo dobili pravilnik podjetja poleg rednih prejemkov tudi vrsto raznih nagrad. Posledice tega posebnega nagradjevanja članov upravnega odbora so bile, da je upravnemu odboru izšlo v priložnost razumevanje za vprašanje delavskega upravljanja po gradbiščih in se je spremenil v očiten birokratski privrsek podjetja ter razumljiv tudi, da desno roko birokratske pravice. Da bo ta oznaka za direktorja Gradisa pravilna, naj omenimo, da se vodstvo Gradisa izmika vsem resnejšim razpravljanjem o problematiki delavskega upravljanja v kolektivu že skoraj leto dni.

Tako je predsednik centralnega upravnega odbora Gradisa Ivan Triller potrdil n. pr. navodila o delitvi preseška sklada za leto 1952, kjer je bilo določeno: »da je med delitvijo nagraditi na vsakih 70 zaposlenec največ po enega člana kolektiva, ki so vsi dobili 5000 din. V direktorju pa se je dobil v nagrado 8 članov kolektiva v višini po odobrenem predložitvi.« (Torej izmed delavcev je bil nagradjen vsak sedemdeseti, direktorji pa približno vsi po osvojitvi).

Ta navodila so bila poslana upravnim odborom gradbišč in obratov lani 17. decembra. O

Praksa sama narekuje, kako rešiti organizacijo podjetij in delavskega upravljanja v našem gradbeništvu

Obrnil s mo se na nekatere strokovnjake ter tudi bivše delavce »Gradisa«, da bi nam povedali svoje mnenje o tem podjetju in njegovi perspektivi, zavisti še glede na nezdružbo po. Javi, med katere spada tudi premestitev inž. Pipana. Iz teh razgovorov posnemamo naslednje glavne misli:

Določeno dobo, t. j. predvsem prva leta po osvoboditvi in tudi prva leta petletke, je bil obstoj »Gradisa« nujen in je pomenil tudi resitev gradbenih problemov pri nas. V letu 1945 še nismo imeli današnjih bazenskih gradbenih podjetij, ki so se začela ustanavljati šele leta 1947, največ iz dotedenjnih okrožnih gradbenih podjetij. Leta 1947 smo začeli s petletko. V tem času so bile pred nami ogromne gradbene naloge, ki jih je prevzel »Gradisa«. Zaradi tega se je skoncentriralo 80% v Sloveniji razpoložljive gradbene mehanizacije pri »Gradisu« in tudi najbolj strokovni kadri. Skoro vsi inženirji-operativci so bili v »Gradisu« in so bila v začetku bazenska gradbena podjetja brez dobrega strokovnega kadra. Ta podjetja tudi niso imela stranijskih obratov, obrtniških delavnic, mizarskih, mehaničnih, kleparskih itd. Vse to je bilo pri »Gradisu« močno razvito, za kar so dokaz močni centralni obrati na Smartinski cesti v Ljubljani.

Potemtakem je bil Gradisa za izpolnitev nalog petletnega plana usposobljen s številno in močno mehanizacijo (po kvaliteti ni bila dobra), z dobrimi kadri in z dobro organizacijo gradbišč, bodisi v pogledu stanovanj ali prehrane. Zaradi vsega tega je imel veliko udar. no silo in je svoje naloge lahko

tudi uspešno izpolnjeval. Ker je bilo v okviru »Gradisa« združenih 50% slovenskih gradbenih kapacitet, je »Gradisa« že v času obstoja Gen. direktorije gradbenih podjetij preručal samo direktorju. Danes pa je direktorja »Gradisa« nekako nadaljevanje bivše generalne direktorije. O tem priča dejstvo, da se še danes sestajajo direktorji Gradisovih gradbišč in direktorji bazenskih podjetij na direktorji Gradisa v Ljubljani. V glavnem zaradi mehanizacije, ki jo Gradisa posoja tem podjetjem.

Toda tudi bazenska gradbena podjetja kot so »Konstruktor« Maribor, »Beton« v Celju, »Projekt« v Kranju, »Pionir« v Novem mestu itd. so v letih 1948, 1949, 1950 rasla in se vse bolj razvijala. Vsi direktorji bazenskih podjetij so bili bivši šefi gradbišč pri »Gradisu«, torej ljudje, ki so dobili pri »Gradisu« največ izkušenj in ki so dvignili tudi sam »Gradisa« na zavidljivo višino. Danes že lahko trdimo, da so bazenska podjetja presegla v organizacijskem pogledu Gradisova gradbišča. Edino, kar jim manjka, je mehanizacija, ki je skoncentrirana pri Gradisu in ki jo ta, kakor že omenjeno, posoja za denar bazenskim podjetjem. Omenili bi še to, da je šlo 80% investicij za gradbene stroje po vojni v Sloveniji za »Gradisa«.

Kako pa je s posojanjem strojev pri »Gradisu«, naj pokaže naslednji primer: Gradbišče železarne »Store«, na katerem dela celjski »Beton«, je bilo glede na investicijsko vsoto in na pomen samega gradbišča v l. 1952 najbolj mehanizirano v Sloveniji. Na tem gradbišču so imeli vrtilni žerjav, bager, dve

lokomotivi in tri buldožerje, ter razno manjšo mehanizacijo, betonske mešalce, dvigala itd. Niti eden od teh strojev ni bil last podjetja »Beton«, pač pa so bili vsi sposojeni, deloma od »Gradisa«, deloma pa od »Slovenija ceste«.

Kakšen naj bi bil ob vsem tem razvoj gradbeništvu pri nas in kakšna bodočnost samega »Gradisa«? Bazenska gradbena podjetja so danes sposobna prevzeti vse vrste gradenj — »Pionir« v Novem mestu gradi n. pr. Tovarno roto papirja v Vidmu, celjski »Beton« gradi v železarni Store, »Primorje« in »Projekt« gradita na Jesenicah; govora je bilo tudi o tem, naj bi gradnje v železarni Ravne in v velenjskem rudniku, kakor tudi na kalorični centrali Šoštanj prevzel od »Gradisa« »Konstruktor« v Mariboru. Omenimo lahko nadalje, da so pri naših tujih nekaterih okrajnih gradbenih podjetjih dosegla v organizacijskem pogledu slabša bazenska podjetja in grade že večje objekte, kakor n. pr. Dolenjsko gradbeno podjetje.

Na drugi strani obstajajo glavna Gradisova gradbišča že 5 do 6 let. Izkušnje, ki jih že imamo z nekaterimi podjetji, ki so bila organizirana za posebne naloge, kot je to bil primer s podjetjem »Roge« v Kočevju ali s podjetjem »Zidark« v Trbovljah, nam povedo, da so bila ta podjetja razpuščena, ko so izpolnila svoje naloge. Prav tako bi bila lahko tudi Gradisova gradbišča samostojna podjetja, ki se ob izpolnitvi svoje naloge razpustijo ali pa prevzamejo nove naloge. Gradbišče hidrocentrale Vuzenica je n. pr. prevzelo gradnjo hidrocentrale Vuhred, gradbišče hidrocentrale Moste je zgradilo tudi hidrocentralsko Savico in deloma gradnjo hidrocentralsko Medvedo. Podobno velja tudi za gradbišča visokih gradenj. Vprašanje mehanizacije pa se v našem gradbeništvu lahko reši na ta način, da se ustanovi posebno podjetje za mehanizacijo, ki naj gradbene stroje posoja gradbenim podjetjem, z izposojalno pa naj nabavlja tudi novo mehanizacijo. Na ta način so vprašanje mehanizacije na Hrvaškem že zdavnaj rešili.

Iz vsega tega vidimo, da je direktorja »Gradisa« na današnji stopnji razvoja našega gradbeništvu odigrala svojo nalogo. Današnje stanje v Gradisu je tako, da rabijo direktorjo samo tista gradbišča, katerih vodstva nimajo prave hrbenice in se ne upajo v celoti prevzeti odgovornosti za svoje delo, medtem ko so se gradbišča z dobrim vodstvom praktično že osamosvojila. Ob takem stanju direktorja lahko edino še zavira na daljnji razvoj gradbeništvu in je razumljivo, da se tudi delavsko upravljanje v današnjem položaju ne more prav razviti. Le z osamosvojitvijo posameznih gradbišč in z odpravo monopolov, ki ga ima danes »Gradisa« v mehanizaciji, se bo lahko v gradbeništvu razvila prava konkurenca, ki je tudi pogoj za povečanje storilnosti. Le v takem položaju bo lahko prišlo do izražanja tudi delavskega upravljanja in volja vsakega posameznika delovnega kolektiva. A. J.

Kaj pravijo sodelavci inž. Pipana

Gonja pred šef-inženirju Borisu Pipanu, ki traja že več kakor pol leta od strani uprave podjetja »Gradisa« v Ljubljani, nas je vedno bolj vznemirjala, posebno pa najnovejši, odkod o njegovi kazenski pismenosti.

Mi, ki delamo z inž. Pipanom že več let na gradnji hidrocentrale v Vuzenici, nekatere, tudi že na gradnji hidrocentrale Mariborski otek, smo sprejeli ta sklep z največjim občudovanjem.

Predsedam smo dolžni ovrči trditve direktorja Erzena, da sklep o premestitvi inž. Pipana nima nobenega opravka s člankom v »Borbi« in z razpravljanjem inž. Pipana o delavskem samoupravljanju v gradbeništvu (glej Slov. por. št. 56 z dne 8. marca 1953).

Razumljivo nam je, da skušajo nekateri v svojih izjavah, ki so jih podali za »Slovenski poročevalec«, ogroziti za »Radio Ljubljana« dokazati, da sklep upravnega odbora podjetja ni v zvezi z izjavo, ki jo je dal inž. Pipan dopisniku »Borbe«, kar se morda le zavedajo, da ne celo enomestno, ne socialistični razvoj. Nikakor pa ne moremo razumeti in z ogroženjem zavlačamo izjave tov. direktorja Erzena dopisniku »Borbe« in »Slovenskega poročevalca«, ki jih lahko omenimo samo kot neumestno nadaljevanje osebnih napadov proti inž. Pipanu.

Vsakemu odtekanu pravico, da bi odločno borbo inž. Pipana za decentralizacijo in demokratsko upravljanje našega podjetja ocenjevali.

10 milijonov din za obnovo sadovnjakov in za škropljenje drevja

Ze pred časom se je delavski svet podjetja »Sadje« iz Ljubljane odločil, da bo dodelil 10 milijonov din za obnovo sadovnjakov. Od te vsote bodo porabili 8 milijonov din za ureditev novih plantažnih nasadov, 2 milijona din pa za škropljenje sadnega drevja. Kje bodo uredili nasade, se doslej še niso odločili, vendar vse kaže, da jih bodo najbrž v Savinjski dolini. Denar za škropljenje drevja pa že uporabljajo.

Ker so kmetijski strokovnjaki ugotovili, da bo v okolici Smarja in Rogatca (okraj Celje-okolica) prihodnje leto sadna letina, je dodelilo podjetje tamkajšnjim kmetijskim združenjem 10.000 kg škropiva. Sadjarski odseki zdaj že škrope drevje. Predvidevajo, da bodo poškropili 60.000 do 100.000 dreves. Strokovni nadzor nad temi deli vodijo kmetijski strokovnjaki (fitopatologi) Kmetijskega kon-

trolnega zavoda iz Ljubljane. Če bo v teh krajih naslednje leto resnično dobra letina, bo podjetje »Sadje« lahko izvozilo večje količine sadja.

Podobno škropljenje bodo izvedli tudi v Savinjski dolini, v Vipavski dolini in v Brdih. Na Goriskem bodo škropili konec marca in v aprilu, in to predvsem češnje, ki jih vedno na padata zimski pade in češnjeva muha, zaradi česar je onemogočen izvoz zdravih plodov. Strokovni nadzor nad deli v teh krajih bo vodila vinogradniškosadljarska postaja v Sempetru.

Električna lokomotiva — izdelek senovske rudniške delavnice

Sibka točka v senovskem rudniku je brez dvoma prevoz premoga od separacije na Senovem do nakladališča v Brezici. Prevoz opravljata dve parni lokomotivi, ki sta že precej zastarele. Vodstvo podjetja je že nameravalo nabaviti dve novi električni trojelekomotivi, ki pa bi bili iz uvoza izredno dragi.

Zato je tehnično vodstvo podjetja odločilo izdelati električno lokomotivo doma. Izvedeli so, da je na Reki uklenjen tramvajski promet, ki ga so zamenjali s trojeleznico, in da so stari električni torilji na prodaj. Odločili se so kupiti dve motorje in izdelati lokomotivi doma.

Za izdelavo električnih lokomotiv imajo največji zasnovo obratovodja Eric elektrotehnik Kolar, delovodja Vozovič, železostrojar Kadavak, elektroarlec Stramelj in strojni ključavničar Bezjak. Kovarska dela vodi Pečnik, elektroopremo Gile Karel, v strojni strojne opreme pa sodelujejo Sviglic, Kukučič, Strnad, Drame Grobelj in drugi. Kljub pomanjkanju izkušenj so vsi

trdno odločeni, da mora lokomotiva steti letos 1. maja in opraviti poskusno vožnjo od Senovega do breštanske elektrarne. Elektrifikacija omenjene proge pomeni velik napredek v mehanizaciji in prihranek pri kuritvi ter številu delavcev, povečala pa se bo tudi hitrost prevoza, saj bo ena trojelekomotiva zanesljivo opravljala delo dveh parnih. Z vsem tem bodo prihranili dnevno okrog 38 tisoč dinarjev, oziroma letno okrog 12 milijonov dinarjev. Namesto dosedanjih 18 moč, ki so delali na parnih lokomotivah, bo streglo trojelekomotivam dnevno le 6 oseb.

Doma izdelani trojelekomotivi bosta stali približno 14 milijonov dinarjev, medtem ko bi enaki uvoženi lokomotivi stali 30 milijonov dinarjev. Vse stroške za obe lokomotivi bo krijo podjetje iz fonda za prosto razpolaganje iz preteklih dveh let.

Delovni kolektiv bo elektrificiral tudi vsa proga, ki je skopala s premikalnimi tirji dolga 7 km. Zato pa bodo morali povečati predor v Brezici in prestaviti del ceste Zidanica most—Zagreb.

Samovolja vodstva Gradisa

Izjavi tov. Norberta Vebra in Save Medana

Ob priliki premestitve inž. Borisa Pipana objavlja »Borba« izjavi tajnika Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije tov. Norberta Vebra in predsednika Centralnega odbora sindikata gradbenicev Jugoslavije tov. Save Medana, v katerih je rečeno:

»Ravnanje vodstva in upravnega odbora Gradisa na žalost ni osamljeno v naši borbi za demokratsko. Zelo pogosto se pojavljajo ostanki birokratske miselnosti in birokratskih težej pri posameznih vodilnih ljudeh, bodisi pri posameznih organih upravljanja. Prav zaradi tega smatramo, da je treba ta dogodek ožgostiti, ker je prav posebno značilen. Smatrati ga je treba za izredno resnega in za znak, da se morajo naše sindikalne organizacije še odločneje boriti proti takim pojavom.«

To samovoljno dejanje je nedemokratsko tudi zato, ker kaže težnje preprečevanja razprave o »Borbi« o samoupravljanju v gradbeništvu, ki je zajela vse gradbene kolektive in tudi našo birokracijo.

Nične nas ne more prepričati, da je bil inž. Pipan premestjen iz razlogov, ki jih je v tisku navedel direktor Gradisa. Značilno je namreč, da je premestitev sledila neposredno kritiki v »Borbi«. Ta birokratska odločitev o premestitvi samo potrjuje izjavo tov. Pipana o nepravilnih odnosih direktorje nasproti gradbiščem, ki je zapisal med drugim: »upogniti bi bilo treba tihnik in priznati direktorje nasmejeno oblast nad gradbišči.«

Inž. Boris Pipan je eden izmed naših najboljših strokovnjakov za gradnjo hidroelektrarn. Sedaj je s samovoljnim dekretom zamenjan kot šef gradbišč hidroelektrarn na Dravi in »kazensko« premestjen z gradbišča nizkih gradenj na gradbišča visokih gradenj v Zenico. To zaključujemo iz njegovega »dekreta«.

V praksi našega delavskega samoupravljanja doslej ni bil zabeležen primer, da bi predsednik upravnega odbora in predsednik delavskega sveta odločila poziv kolektiva, naj prideta, da jima bodo obrazložili svojo odločitev, kakor se to zgodilo ob pozivu kolektivov v Vuzenici in Vuhredu. S tem sta samo potrdila dejstvo, da se ne smatra za odgovorno pred kolektivom, kar pomeni, da se ne moreta smatrati za predstavnika organov upravljanja.

Sindikalne podružnice podjetja »Gradisa«, pa tudi naši sindikati v celoti ne morejo mirno opazovati takega nedemokratskega ravnanja in kršenja osnovnih načel delavskega samoupravljanja. Tako v Centralnem svetu Zveze sindikatov Jugoslavije, kakor tudi v Centralnem odboru sindikata gradbenicev Jugoslavije menimo, da bi se morale sindikalne organizacije v takšnih primerih najodločneje zoperstaviti tem in podobnim pojavom samovolje.

V tem primeru bi morala sindikalna organizacija »Gradisa« mobilizirati ves kolektiv proti odločitvi upravnega odbora in direktorje »Gradisa«. Vprašanje je, ali po takini nedemokratski

odločitvi sploh je lahko ostane današnji upravni odbor Na vsak način bo moral kolektiv tega podjetja o tem reševati razmisli.

»Prepričani smo,« sta izjavila tov. Vebra in Medan, »da bo kolektiv »Gradisa« enodimno branil osnovna načela delavskega samoupravljanja ter ne bo več dovolil, da mu bodo posamezniki vsiljevali svojo samovoljo.«

Semensko službo je prevzela okrajna Zadrzna zveza

Zadrzna zveza za okraj Maribor-okolica je sedaj prevzela večjo del dejavnosti podružnice republikanske semezarne v Mariboru. Skrbela bo predvsem za seme in jivskih kultur kmetijskih pridelav. Je v veliki meri odvisna od kakovostnih semen. Da bo prihodnje leto več seme, je Zveza začela sklepati pogodbe s kmetovalci. Glede na to bo nudila kmetom seme samo za razmnoževanje, ker se način prodaje ni najbolj obnesel. Kmetje so namreč seme kupili in jih potem porabili večina kot potrebno blago. Pridelovalcem pa plačala zveza pridelano seme za največji dnevni cen. Po kakovosti pridelka pa jih bo tudi nagradila. Lansko jesen je letošnja semezarina razdelila kmetom okoli 40 vazonov semenskega krompirja. Tako ga bo za sajenje v glavnem v okoli dovoli. Se vedno pa je veliko povpraševanje po semenih jarih žit, ki jih je lani precej uničila suša. Kmetje si bodo sicer morda lahko pomagali, vendar bodo ponekod selali namesto ovsve več detelje in drugih kmetijskih rastlin. Zelenjadnih in ostalih semen je v okraju dovolj ter ob setvi zanje ne bo težav.

PARTIZAN

Oddvojenost delovnih kolektivov škodi tudi telesni vzgoji

Z občnega zbora v Zg. Šiški

Preteklo nedeljo je bil v Zg. Šiški redni občni zbor »Partizana«, ki se ga je udeležilo vsega skupaj le kakih 20 do 30 ljudi.

Ce pomislimo, da so na področju, kjer deluje društvo, štiri velika podjetja, in sicer Litostroja, ECZ, »Unifina« in »Laka« kjer je zaposlen na stotine delavcev in uslužbencev, ki tudi stanujejo na tem področju, tedaj vidimo, kako malo so ti delovni kolektivi od tega, da bi svoje delovanje — ter s tem tudi svoj vpliv — dejansko prinesli na teren. Ta slika je tem bolj žalostna ob dejstvu, da ima »Partizan« skupno s športnim društvom »Litroja« enega najlepših telovadnih domov na celni v Sloveniji, temveč v vsaj Jugoslaviji, a da šteje njegova členska vrsta redi na pili — 7 članov. Delna krivda za tako stanje je tudi na domnevnem neuravnem odboru društva, ki je bil dani komeden in je društveno politiko prepustil gospodarskemu odboru.

Nevzlic temu pa je društvo v preteklih letih vendarle doseglo tudi lepe uspehe. Tako je stari telovadski moštvo povečalo od 200 na približno 300, razen tega pa je izvedlo celo vrsto uspešnih nastopov in tekmovalij.

Občni zbor, na katerem je bil za novega predsednika izvoljen tovarš Andrej Babnik, dosednji

predsednik Zveze borcev terenov Zg. Šiška in »Litostroja«, je našel predvsem pogoje potrobo, da bi morali v bodoče zlasti sindikatu poleg organizacij Zveze komunistov in Socialistične zveze delovnih ljudi ter Zveze borcev in rezervni odredi terenov Zg. Šiška in »Litostroja« posvetiti društvo več pozornosti ter usmerjati vanj svoje članstvo. Razen tega pa je občni zbor ostro obsodil podjetje »Sportoprema« iz Vižmarji, ki je telovadnico novega telovadnega doma v Zg. Šiški opremil s tega nesolidno izdelanim telovadnim orodjem, da je telovadba na njem, dokler se je pomanjkljivosti ne odpravijo, skrajno nevarna.

-ms-

Tri nerešena vprašanja v Slovenjem Gradcu

Zastopniki TVD »Partizan« in društva »Svoboda« v Slovenjem Gradcu so se sestali, da bi se pogovorili o sporazumnem delu. »Svoboda« namreč s svojimi prireditelji gospodje v domu »Partizana« od obeh društev ne zahtevajo. Ko bi »Svoboda« imela svoje prostore, bi šele del obeh društev tekle neovirano. Zelo primerni predori bi bili v veliki stavbi in pripadajočih objektih, ki jih sedaj prevzema občinski ljudski odbor. Tja se bosta najbrž vseli tudi gimnazija in osnovna šola. Tako bi tu nastalo kulturno središče za Slovenj Gradec in bližnje okolice. Tamkaj bi bilo mogoče urediti tudi dvorano za kulturna XVIII. divizije napadajo močno utrjeno postojanko Vinokov in uničiti vso posadko.

Drugi problem je v tem, da v Slovenjem Gradcu ne telovadi dovolj delavske mladine, pa tudi odraslih, ki jim je telovadba prav tako potrebna. »Partizan« se trudi, da bi svojo nalogo čim bolj izpolnjeval, vendar pa potrebuje pri tem več podpore in javnosti.

Treje vprašanja zadeva športno uveljavljanje mladine. »Svoboda« je na tem polju dosegla nekatere začetne uspehe, potem pa je svoje športne sekcije opustila, ker ne spada v njeno področje. Na skupnem sestanku so ugotovili, da ima delovanje športnih sekcij svoje veljavo le, če ga goji mladina, ki se peča obenem s splošno telesni vajami, posebno z znanstvenimi izjavami z osebni podatki ter se udeležijo občnega zbora. Zanimljivo poravnaje čimraro za leto 1952! Podobno Zdrženje rezervnih oficirjev (Terena Tabor — Stari Vodmari). Rezervni oficirji »Oskar Kovacic« (Stara Ljubljana — Prule) v četrtek, 12. marca ob 17 sestanek s predavanjem. Stari trg 34.

Narodni »Slovenskega poročevalca« ki osebno plačujejo naročnin v letu 1953. Naše naročnine niso poravnali, posimo, da jih čimprej plačajo pri blaginji oddelka v Kardejevi ulici 3 (bivša Selenburgova).

Veterinarji! Za udeležence občnega zbora je dovolilo 50% popust na železnici. V III. razredu potniških in brzih vlakov od 12. do 17. marca od vseh postaj LRS do Ljubljane. Na odhodni postaji kupite obrazec K-13 in celo vozno karto do Ljubljane. Potrdilo o prisotnosti voznika na obnem zboru (vsevoznno karto) kot brezplačen povratek. 1603-n.

Podjetje Jugopetrol v Ljubljani obveša vse svoje cene, odjemalce, da ima novo bančno zvezo pri seždu NB 60 Ljubljana, in sicer št. 60-2.

V zahvali Franje Rus je bilo pomotoma izpuščeno ime nov. Marka, kar tem potom popravljamo.

Kvaliteta odtehta kvantiteta. Zahvaljevali povsod kvaliteto kremo »POUR VOUS«. Za nego lica, sončenje, šport, po britju itd.

Dnevne vesti

KOLENDAR

Sreda, 10. marca: 40 cmuč. Viktor, Čerček, 11. marca: Kristof, Radoja, Stana

SPOMINSKI DNEVI

11. III. 1887. — Rojen v vasici Jelovec pri Sodražici Gregor Perušek, ki je odšel v Ameriko in tamkaj postal slaven slikar.
11. III. 1917. — Začetek revolucije v Rusiji.
11. III. 1942. — Italijani so ustrelili v raznojni jami 10 slovenskih talcev.
11. III. 1945. — Borec udarnega bataljona XVIII. divizije napadajo močno utrjeno postojanko Vinokov in uničiti vso posadko.

KONCERTI

7. abnmajski koncert v petek, dne 13. marca za abnoma A, v ponedeljek, dne 16. marca za abnoma B. Dirigent Jakob Cipel, solisti Hilda Horak-Casova. Vstopnice od 30 do 100 din v Filharmoniji.

PREDAVANJA

Društvo ljubiteljev pitčarjev priredi v četrtek, dne 12. marca ob 20 v knjižnici sobi restavracije »Slovija« predavanje na temo »Priprava psa za poljsko delo«. Vabljeni vsi! DLP.

RADIO

SPOROČILA ZA SREDO
Poročila ob: 5.45, 6.30, 12.30, 15.00, 17.00 in 22.00 — 5.30 do 7.30 Dobro jutro dragi poslušalci; 12.45 Zbavnina glasba; 13.00 O glasbi pri pjo-nirjih; 13.15 Pester spored orkestriranja; 13.30 Glasbe; 14.40 Izgleda Veseli; 15.00 Zdravstveni nasveti; 16.00 Iz zakladnice del jugoslovenskih skladateljev; 17.10 Napoved iz naših krajev; 17.30 Soliska ura za višjo stopnjo — Naglasi: Amundsen — ponovitev; 18.30 Znanje politični fejtun — Kaj pravi Egiptu kralj Nagib; 18.45 Lahka glasba; 19.00 Radijski dnevnik in objave; 19.40 Zbavnina glasba; 20.00 Ivan Cankar; Martin Kačur — radijska igra; 21.00 Večerni orkestralni koncert; 22.15 Orkestralni koncert; 22.30 Vokalni koncert; 23.00 Vokalni koncert; 23.15 Vokalni koncert; 23.30 Vokalni koncert; 23.45 Vokalni koncert; 23.55 Vokalni koncert; 24.00 Vokalni koncert.

OBVESTILA

Gospodinj Vabimo Vas na ciklus predavaj »KAKO SODOBNA TEHNIKA OLAJŠUJE DELO V GOSPODINSTVU«. Predavanja bodo tedensko vsak ponedeljek ob 19.30 v dvorani Mestnega ljudskega gledališča, Resljeva c. 28. Ciklus bo imel 5 predavaj. Prvo predavanje bo ob 16. marca. Prijave sprejema Centralna ljudska univerza, Resljeva c. 9, vsak dan od vključno 14. marca od 8.—14. in od 16.—18. ure, ter terenske organizacije AFZ. Ukovina 50 din.

MARIBOR

DEZURNA LEKARNA
Sreda, 11. marca: Lekarna »Melje«, Meljska cesta 11;
SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
Sreda, 11. marca ob 15: Don zetti; »Don Pasquale«, LMS-3; Ob 19.30: Hašek-Gornišek: »Dobri vojak Svejk«; Čerček, 12. marca ob 19.30: Nedbal: »Od pravilice do pravilice«.

RADIO MARIBOR

Sreda, 11. marca: 12.00 Prenos spreda Radia Ljubljana; 16.00 O našem športu; 16.15 Pesmi hrvatskih avtorjev poje basist Tomislav Novak; 16.30 Poslušajte domačo poročila; 16.40 Zbavnina glasba, vmes objave in glasbi; 17.00 Prenos spreda Radia Ljubljana.

KINO MARIBOR

Parizian: francoski film: »Prekleto; Udmarni: italijanski film: »Sanjala sem o rajcu«; Pobrežje: angleški film: »Za Kylene ni prostora«; Studenci: italijanski film: »Nočni taksi«.

KINO PTUJ

Angleški film: »Pot k uspehu«.

MALI OGLASI

GOSPODINSTVO POMOČNICO — srednji let, pošteno, kateca bi pomagala pri bolniku, sprejem. Pražakova ulica 10, priučije, de-sno.
OSEBA, ki je kupila kolo pri Mur-nu, Ambrožev trg 1, naj se zgleda zaradi dokumentov. 3677-1
RACUNOVODJA z obširno prakso želi spremeniti mesto zaradi preobremenitve. Ponudbe na oglasni oddelku pod »Ljubljana« — oko-lica.
DOBRO MOTORNKO KOLO 150 do 250 konjskih sil kupimo. Ponudbe na oglasni oddelku pod »Motor-no«.
NAGRADA ONEMU, ki mi prekrbi pripravo prostor za pisarno kjerkoli v mestu. Plaščan po do-govoru. Naslov v oglasnem oddelku.
RADIO kupim. Ponudbe na oglasni oddelku pod »Duhovnik«. 3837-5
SOBO v Ljubljani blizu kolodvo-ra iščem. Ponudbe na oglasni oddelku pod »Natakar«. 3834-9

PREKLICUJEM žaljivke, izrečene o tovarš Merlak Darniki. Cedilnik Marja, — Kolodvorska ulica, Ljubljana, 3833-11
PRODAM 3 visoke omare in nizko železno otroško posteljo s prenosnim vložkom in žimnico. Naslov v oglasnem oddelku. 3832-4
OSEBNI AVTO DKW, rabljen, pro-da Drago Zin, Kavarna Jadran, Ljubljana, 3833-4
ZAMENJAM opremljeno sobo za prazno. Naslov v oglasnem oddelku. 3433-9
GOSPODINSTVO POMOČNICO, — samostojno, z znanjem in sprej-mem takoj. Naslov v oglasnem oddelku. 3867-1
GOSPODINSTVO POMOČNICO — sprejem takoj. Obranovč Vid, Gradšče 4, dvoršče desno, 3870-1
ZENSKO KOLO kupim. Ponudbe na oglasni oddelku pod »Dobro-gotovina«. 3869-5
PREVAJAM angleško in nemško. Naslov v oglasnem odd. 3815-2
NAGRADO ONEMU, ki mi prekrbi opremljeno ali neopremljeno sobo. Ponudbe na oglasni oddelku pod »V.soka«. 3718-9
KOZO, sanske pasme, prodam. — Aprila bo imela družbo mladič. Naslov v oglasnem oddelku. 3797-4
KUHAJKA šče zaposlujem v pla-ninskem domu ali v gostinskem obratu. Ponudbe na oglasni odd. pod »Gorenjak«. 3801-1
SAMSKO SPALNICO za 6000 d/n. železen štedilnik, črno svilen obloko, prodam. Tržaška c. 8-11, levo. 3814-4
AKVIZITERJA za prodajo knjig sprejemam takoj. Naslov v oglasnem oddelku. 3859-1
CE HOČETE CITATI ZANIMIV ROMAN, potem kupite »Znanje sence«. 308 stran; debela knjiga stane samo 230 din, po pošti pa 10 din več. Naročite jo na upravi Dnevnic, Ljubljana, p. p. 271 ali pa v vsaki knjižnici. 3870-1
AKVIZITERJA za prodajo knjig sprejemam takoj. Naslov v oglasni oddelku. Slovenskega poročevalca — Kranj, 3739-1
KNJIGOVODJA — verziran, dobi takojšnjo zaposlitev v občinskih gospodinstvu, pri podjetjih, vseh večjih knjižnicah Slovenije. Pisemne ponudbe s kraškim življenjskim in dosežkom zapošljivo je poslati Občinskemu LO Sodražica, Okraj Kočevje. Plača po tarinam pravilniku podja. 3748-1
LJUDSKI ODBOR mesne občine Lj-tja sprejme v službo: uslužbenca za vođenje finančnega oddelka; elektrotehnik za vođenje elektro-tehničnega oddelka; opekarnarja za vođenje manjše opkarnice. Ponudbe je poslati do 15. marca z naravno slikovno sposobnostjo in prekle. 3744-1
TRACNO ZAGOV, primerno za ko-larsko delavnico kupi; KZ Pieser-je. 3802-5
LEP SPORTNI VOZICEK, tapetiran, nov, prodam ali zamenjam. Posedujem dve leti, 12000 km v oglasnem oddelku. 3846-4
TAKOJ SE SPREJME mlajši trgov-ski pomočnik in samostojna knjigovodkinja. Pisemne Ponudbe ali se osebno zgledati v KZ Pieserje ali.

UMRLI
Umrla nam je preljuba žena, ma-ma in babica REGINA VASIC. Pogreb bo v sredo, 11. marca ob 15.00 v mestu, 9. marca 1953. Zaljubljeni: dr. Vasič Ivan, Jovo, Marjeta por. Purjevec. 1509-4
Umrla je to. dr. JOSIP MLEKUS, banški svetnik in pokojni načelnik finančnega nadzorstva podružnice Zveze, in njegovega funkcionarja pomočnika obdržal v trdnem spominu. Pogreb bo v sredo, 11. marca ob 15.30. Društvo upoko-jencev, podružnica Ljubljana — Center.

Nenadoma nas je zapustil naš ljublj. mož, ata, veliki men in star ANTON FURAR, upokojenec ECZ. Pokopali ga bomo v sredo, dne 11. marca ob 15.30 v Zal — Petrove mrljske vežice. Zaljubljeni: žena Marja; hčerki: Mimi; por. Blaževč, Tonka, por. Jagod; zeta: Milan in Ciril; vnuki: Milan, Mladen, Andrej; vnukinja: Marjanca, Mar-rija, Metka in ostalo sorodstvo.

Ob prezgodnji smrti dobrega moža in očeta IVANA SUMERJA, izre-kamo prisrčno zahvalo vsem, ki so mu jalsali zadnje dni življenja in ki so ga tako velikiemu številu sprejeli na njegovo zidlo domo-vanje. Se posebej se zahvaljujemo duhovščini, pevcem za ganljive pe-smi, tov. Kojcu in Porocu za lepe poslovilne besede ter vsem daroval-cem vencev in cvetja. — Naročila: žena Draga, hči Draga in s. n. Bvanko z žena Silvo in hčerko Ves-no. — Sestani, 10. marca 1953.

CENTRALNA LJUDSKA UNIVERZA — LJUBLJANA
V sredo, dne 11. marca bo ob 20. uri v dvorani Doma sindikata, Miklošičeva cesta predavanje iz gospodarstva. Predava to. ing. Metod Dular
»O RACUNOVODSTVU PODJETJA«

UMRLI
Umrla nam je preljuba žena, ma-ma in babica REGINA VASIC. Pogreb bo v sredo, 11. marca ob 15.00 v mestu, 9. marca 1953. Zaljubljeni: dr. Vasič Ivan, Jovo, Marjeta por. Purjevec. 1509-4

UMRLI
Umrla nam je preljuba žena, ma-ma in babica REGINA VASIC. Pogreb bo v sredo, 11. marca ob 15.00 v mestu, 9. marca 1953. Zaljubljeni: dr. Vasič Ivan, Jovo, Marjeta por. Purjevec. 1509-4
Umrla je to. dr. JOSIP MLEKUS, banški svetnik in pokojni načelnik finančnega nadzorstva podružnice Zveze, in njegovega funkcionarja pomočnika obdržal v trdnem spominu. Pogreb bo v sredo, 11. marca ob 15.30. Društvo upoko-jencev, podružnica Ljubljana — Center.

Nenadoma nas je zapustil naš ljublj. mož, ata, veliki men in star ANTON FURAR, upokojenec ECZ. Pokopali ga bomo v sredo, dne 11. marca ob 15.30 v Zal — Petrove mrljske vežice. Zaljubljeni: žena Marja; hčerki: Mimi; por. Blaževč, Tonka, por. Jagod; zeta: Milan in Ciril; vnuki: Milan, Mladen, Andrej; vnukinja: Marjanca, Mar-rija, Metka in ostalo sorodstvo.

Ob prezgodnji smrti dobrega moža in očeta IVANA SUMERJA, izre-kamo prisrčno zahvalo vsem, ki so mu jalsali zadnje dni življenja in ki so ga tako velikiemu številu sprejeli na njegovo zidlo domo-vanje. Se posebej se zahvaljujemo duhovščini, pevcem za ganljive pe-smi, tov. Kojcu in Porocu za lepe poslovilne besede ter vsem daroval-cem vencev in cvetja. — Naročila: žena Draga, hči Draga in s. n. Bvanko z žena Silvo in hčerko Ves-no. — Sestani, 10. marca 1953.

CENTRALNA LJUDSKA UNIVERZA — LJUBLJANA

V sredo, dne 11. marca bo ob 20. uri v dvorani Doma sindikata, Miklošičeva cesta predavanje iz gospodarstva. Predava to. ing. Metod Dular

»O RACUNOVODSTVU PODJETJA«

PODJETJA! ZAVODI! USTANOVE!

Vsa podjetja, zavode in ustanove, ki sprejemajo čke tekočih računov de-lavcev in nameščencev pri Mestni hranilnici ljubljanski, opozarjamo na rok za-padlosti teh čekov, ki so veljavni le osem dni po izdaji. Dogaja se, da mnoga po-djetja, zavodi in ustanove ne upoštevajo tega roka ter vnovčujejo te čke pri svoji podružnici Narodne banke prekasno. Ker nastanejo zaradi tega motnje v poslova-nju ter se omogočajo razne nepravilnosti pri plačilih s čeki, pozivamo vse prizade-ta, da se brezpozgodno raze zakonitiga roka za čke, se zlasti, ker podružnice Narodne banke ne bodo v nobenem primeru priznavale zastarelih čekov.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

SPORT

Ob občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje«

Ali so res povsod gluha ušesa?

Klub za konjski šport »Posavje« v Kiškem obstaja že od leta 1916 in obsega področje od Zagreba vse do Ljubljane. Klub je v tem razdobju preuredil niz konjskih dirk na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo, 8. marca pa je bilo tre-ba na občnem zboru Kluba za konjski šport »Posavje« najprej rešiti vprašanje, ali ima klub sploh mož-nost nadaljevanja obstoja. Pri na-jbolj razpisanih konjskih dirkah na siadoncu Matije Gubca v Kiškem, ki so bile prvobitno obiskane, zlasti prva leta po osvoboditvi.

V nedeljo